

Monitorul Jurisprudenței

Nu există justiție fără hotărârea judecătorească (Lord Neuberger)

- *Este admisibilă acțiunea în revendicare având ca obiect imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989?*
- *Sub imperiul noului Cod civil se poate pronunța divorțul din vina exclusivă a reclamantului?*
- *Poate fi atrasă răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciul cauzat de „lucrurile de sub paza noastră” în cazul distrugerilor provocate de inundațiile urmate de cedarea digului de apărare?*
- *Poate fi subiect activ al infracțiunii de nerespectare a obligațiilor și măsurilor stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă prevăzută de Legea nr. 319/2006 o persoană care îndeplinește funcția neoficială de maestru de vânătoare?*
- *După admiterea unei cereri de soluționare a cauzei în procedură simplificată prin recunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța poate dispune o soluție de achitare?*
- *Se poate deschide procedura insolvenței împotriva unei sucursale a unei societăți comerciale ce nu își are sediul social într-un stat membru?*

Redactor-șef
Adrian Toni NEACȘU

Înalta Curte de Casație și Justiție
Curtea de apel București Curtea de Apel Ploiești
Curtea de Apel Timișoara Curtea de Apel Bacău
Curtea de Apel Constanța Curtea de Apel Suceava

Wolters Kluwer
Romania

EDITORIAL	Despre (ne)incriminarea insultei și calomniei	69
JURISPRUDENȚĂ CIVILĂ	Admisibilitatea acțiunii în revendicare având ca obiect un imobil preluat abuziv de către stat <i>ÎCCJ, decizia civilă nr. 183 din 23 ianuarie 2013</i>	70
	Expropriere. Hotărâre de acordare a despăgubirilor. Obligarea la plata despăgubirilor. Admisibilitatea acțiunii <i>C. Apel Suceava, decizia civilă nr. 2270 din 24 octombrie 2012</i>	74
	Noul Cod civil. Pronunțarea divorțului din culpa exclusivă a reclamantului. Admisibilitate <i>C. Apel Suceava, decizia nr. 2245 din 23 octombrie 2012</i>	76
	Forță majoră. Răspundere civilă delictuală pentru prejudiciile cauzate de lucruri. Inundații <i>C. Apel Constanța, decizia civilă nr. 694/C din 15 octombrie 2012</i>	78
JURISPRUDENȚĂ PROCESUAL CIVILĂ	Recunoaștere hotărâre divorț pronunțată într-un stat necomunitar. Probarea caracterului definitiv al hotărârii străine <i>Curtea de Apel Bacău, secția I civilă, decizia civilă nr. 575 din 1 aprilie 2013</i>	80
JURISPRUDENȚĂ PENALĂ	Subiectul activ al infracțiunii de nerespectare a obligațiilor și măsurilor stabilite cu privire la securitatea în muncă. Mastru de vânătoare <i>Curtea de Apel Bacău, decizia penală nr. 125 din 7 februarie 2013</i>	82
JURISPRUDENȚĂ PROCESUAL PENALĂ	Procedura simplificată. Achitare inculpat în baza art. 10 lit. a) C. pr. pen. <i>Curtea de Apel Ploiești, decizia penală nr. 242 din 18 februarie 2013</i>	86
JURISPRUDENȚĂ INSOLVENȚEI	Contract de fidejusiune încheiat sub imperiul vechiului Cod civil. Legea aplicabilă <i>Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 224 din 13 ianuarie 2013</i>	90
	Calitate procesuală activă pentru declararea căii de atac a recursului în procedura insolvenței. Creditor salarial ce nu figurează în tabelul definitiv al creanțelor <i>Curtea de Apel Ploiești, decizia civilă nr. 5416 din 21 noiembrie 2012</i>	92
JURISPRUDENȚĂ MUNCII	Deschidere procedură insolvență împotriva unei sucursale a unei societăți comerciale ce nu își are sediul social într-un stat membru. Aplicarea Legii nr. 637/2002 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței <i>Curtea de Apel București, decizia civilă nr. 2315 din 7 decembrie 2012</i>	94
	Decizie de sancționare disciplinară cu avertisment scris. Inaplicabilitatea sancțiunii nulității absolute pentru absența mențiunii privitoare la motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile <i>Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 550 din 20 martie 2013</i>	96

INDEX ECRIS

acțiune în revendicare **70**
 contestație **90, 92, 96**
 deschidere procedură insolvență **94**
 divorț fără copii **76**
 expropriere **74**
 furt calificat **86**
 infracțiuni din legi speciale **82**
 pretenții civile **78**
 recunoaștere hotărâre **80**

INDEX TEMATIC

achitare **86**
 acțiune în revendicare **70**
 avertisment scris **96**
 calitate procesuală activă **92**
 casare cu trimitere **86**
 cercetare disciplinară prealabilă **96**
 creditor salarial **92**
 culpă **76**
 despăgubiri **74**
 divorț **76**
 drept internațional privat **94**
 expropriere **74**
 fidejusiune **90**
 fond vânătoare **82**
 forță majoră **78**
 imobile preluate abuziv **70**
 inundații **78**
 legea aplicabilă garanțiilor **90**
 masa credală **90**
 nulitatea absolută a deciziei de sancționare **96**
 obligația de fidelitate **76**
 plan de reorganizare **92**
 principiul dubio pro reo **86**
 procedura insolvenței **92, 94**
 procedură simplificată **86**
 raport de cauzalitate **78**
 recunoaștere hotărâre divorț (exequatur) **80**
 sancționare disciplinară **96**
 securitatea în muncă **82**
 soți **76**
 stat necomunitar **80**
 subiect activ **82**
 titlu executoriu **74**

Despre (ne)incriminarea insultei și calomniei

A fost publicată motivarea Deciziei nr. 206/2013 a Curții Constituționale referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 414⁵ alin. (4) din Codul de procedura penală. Prin această decizie Curtea a constatat că „dezlegarea dată problemelor de drept judecate” prin Decizia ÎCCJ – Secțiile Unite nr. 8 din 18 octombrie 2010, este neconstituțională, contravenind mai multor prevederi Constituție și Deciziei Curții Constituționale nr. 62 din 18 ianuarie 2007. În concret, Curtea Constituțională a sancționat soluția adoptată de Înalta Curte de Casație și Justiție, în Secțiunile Unite, în soluționarea unui recurs în interesul legii din 18 ianuarie 2007.

Astfel, prin Decizia nr. 62/2007, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 1 pct. 56 din Legea nr. 278/2006, partea referitoare la abrogarea art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal. În considerentele acestei decizii, Curtea a reținut, ca urmare a constatării neconstituționalității normelor abrogatoare, că acestea își încetează efectele juridice în condițiile prevăzute de art. 147 alin. (1) din Constituție, iar prevederile legale care au format obiectul abrogării continuă să producă efecte juridice. Ulterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 62/2007, practica instanțelor judecătorești a devenit *neunitară*. Unele instanțe au considerat dispozițiile art. 205-207 din Codul penal ca fiind în vigoare, în timp ce alte instanțe au considerat dimpotrivă că aceste prevederi au fost și rămân abrogate.

Prin Decizia nr. 8/2010, Secțiile Unite ale ÎCCJ au admis recursul în interesul legii „cu privire la consecințele Deciziei Curții Constituționale nr. 62/2007 [...] asupra activității dispozițiilor art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal” și au stabilit că: „Normele de incriminare a insultei și calomniei cuprinse în art. 205 și art. 206 din Codul penal, precum și prevederile art. 207 din Codul penal privind proba verității, abrogate prin dispozițiile art. 1 pct. 56 din Legea nr. 278/2006, dispoziții declarate neconstituționale prin Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007 a Curții Constituționale, nu sunt în vigoare.”

Prin recenta decizie **Curtea Constituțională a reînscriminat, pentru viitor**, în mod expres insulta și calomnia. Mai exact, Curtea Constituțională reține că decizia sa determină restabilirea, pentru viitor, a efectului general obligatoriu al Deciziei nr. 62/2007

și a aplicării normelor de incriminare a insultei și calomniei cuprinse în art. 205 și art. 206 din Codul penal, precum și a dispozițiilor art. 207 din Codul penal privind proba verității, cu respectarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție

Motivarea Curții Constituționale nu face decât să adâncească și mai mult conflictul juridic creat prin pronunțarea deciziei în data de 29 aprilie 2013. Curtea Constituțională se poziționează în mod explicit în conflict de competență cu instanța supremă, susținând că aceasta și-a încălcat limitele atribuțiilor constituționale și statuând explicit că în această situație decizia în interesul legii nu este obligatorie, iar efectele ei trebuie anulate.

Situația în care sunt puși în acest moment judecătorii este una *imposibilă*. Potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii pentru viitor de la data publicării lor în Monitorul Oficial. Pe de altă parte, aceeași Constituție precizează expres că instanța de jurisdicție constituțională are competența de a se pronunța doar cu privire la neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor, niciodată a hotărârilor judecătorești. Potrivit art. 126 alin. (3) din legea supremă, misiunea constituțională a ÎCCJ este de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești. Potrivit Codului de procedură penală, dezlegarea dată problemelor de drept judecate în procedura recursului în interesul legii este obligatorie pentru instanțe de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial. Potrivit art. 99 lit. ș) din Legea nr. 303/2004, constituie abatere disciplinară atât nerespectarea deciziilor Curții Constituționale cât și a deciziilor pronunțate de ÎCCJ în soluționarea recursurilor în interesul legii. Nu există și nu poate exista o *ordine de prioritate*.

La acest moment nu știe nimeni dacă insulta și calomnia au fost reînscriminate. Exact această incertitudine a incriminării mă face să cred că judecătorii vor fi mai degrabă tentați să nu dea efecte deciziei în forță a Curții Constituționale. Oricum, instanțele vor fi cele chemate să găsească soluția ieșirii dintr-un paradox care în realitate nu are nici o soluție, pentru că nu trebuia să se ajungă aici. Teoretic, o jurisprudență contradictorie a instanțelor ar putea determina din nou provocarea unui recurs în interesul legii, astfel încât, similar Curții Constituționale, instanța supremă să se pronunțe singură în propria-i cauză. Până la acel moment însă, destul de sigur, va intra în vigoare noul Cod penal (1 februarie 2014) care nu conține prevederi referitoare la incriminarea insultei sau calomniei, voința legiuitorului român fiind fermă și egală din 2007 până în prezent.

Aobru'on Tomi Neocse

Admisibilitatea acțiunii în revendicare având ca obiect un imobil preluat abuziv de către stat

Fișă sintetică™

SURSA	ÎCCJ, decizia civilă nr. 183 din 23 ianuarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, acțiune în revendicare, recurs
CUVINTE-CHEIE	imobile preluate abuziv, acțiune în revendicare
REFERINȚE	Codul civil, art. 480-481, Legea nr. 1/2009, art. 20 alin. (2 ¹), Decretul nr. 111/1951 Tribunalul București, sentința civilă nr. 615 din 30 martie 2011, Curtea de Apel București, decizia civilă nr. 125 din 20 martie 2012, ÎCCJ, decizia în interesul Legii nr. 33/2008
SITUAȚIA DE FAPT	Reclamantul a formulat o acțiune în revendicare pentru un imobil preluat de către stat în baza Decretului nr. 111/1951, în privința căruia anterior formulase notificare în temeiul Legii nr. 10/2001, soluționată prin Dispoziția nr. 8389 din 25 iunie 2007 prin care a fost respinsă cererea de restituire în natură, deoarece s-a constatat terenul că este afectat în totalitate de detalii de sistematizare și s-a propus acordarea de măsuri reparatorii în echivalent. Împotriva acestei dispoziții reclamantul nu a formulat plângere în instanță ci a formulat direct o acțiune în revendicare.
PROBLEMELE DE DREPT	 Este admisibilă acțiunea în revendicare având ca obiect imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Imobilele preluate abuziv de stat în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 se pot restitui în natură persoanelor îndreptățite doar în condițiile legii speciale. Procedura de recuperare a acestor imobile și natura măsurilor reparatorii sunt cele reglementate de actul normativ special, după regula de drept potrivit căreia norma specială derogă întotdeauna de la cea generală (<i>specialia generalibus derogant</i>).
MOTIVELE INSTANȚEI	Decizia în interesul Legii nr. 33/2008, statuează că nu poate exista o opțiune între legea generală și cea specială (sub motiv că o astfel de opțiune nu este exclusă nici expres, nici implicit, de Legea nr. 10/2001), întrucât o asemenea soluție ar ignora principiul conform căruia <i>specialia generalibus derogant</i> care, pentru a fi aplicat, nu trebuie reiterat în fiecare lege specială. Odată aleasă o cale de valorificare a dreptului și nefiind contestată soluția obținută în cadrul acesteia partea nu o poate abandona, pentru a tinde la valorificarea aceluiași drept prin intermediul unei alte proceduri. Prin neatacarea în instanță a actului entității deținătoare, emis în soluționarea notificării, reclamantul și-a epuizat, practic, opțiunea de valorificare a drepturilor sale cu privire la imobilul în litigiu în procedura legii speciale. Accesul la justiție i-a fost recunoscut reclamantului în procedura și în termenii reglementați de Legea nr. 10/2001, la prevederile căreia a recurs, dar fără a-și finaliza demersul (prin exercitarea contestației împotriva dispoziției primarului).

Asupra cauzei civile de față, deliberând, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului București la data de 7 iunie 2010, reclamantul P.C. a chemat în judecată pe pârâții Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, Municipiul București prin Primar General, I.A., R.A., V.E. și S.C. E.M. S.R.L., solicitând pronunțarea unei hotărâri prin care să se dispună: constatarea nulității titlului pe care Statul Român l-a dobândit în baza Decretului nr. 111/1951 asupra imobilului în suprafață de 1.000 mp situat în Municipiul București; constatarea nulității chitanței de mână din data de 19 mai 1949,

încheiată între A.R. și A.C.; constatarea faptului că sentința civilă nr. 5235 din 12 septembrie 1995 pronunțată de Judecătoria sectorului 5 nu îi este opozabilă; constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare autentificat din 29 august 1997; obligarea pârâților la lăsarea în deplină proprietate și pașnică posesie a imobilului de 1.000 de mp situat în Municipiul București și, în subsidiar, în situația imposibilității restituirii în natură, acordarea despăgubirilor pentru imobilul menționat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că preluarea de către Stat a imobilului ce face obiectul acțiunii s-a realizat cu încălcarea dispozițiilor art. 2 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 10/2001, fiind considerat imobil abandonat de către autoarea sa, A.I.

A susținut reclamantul că a formulat cerere de restituire în temeiul Legii nr. 10/2001, fiind emisă Dispoziția nr. 8389 din 25 iunie 2007, de respingere a notificării, cu motivarea că acesta ar fi ocupat în întregime de detalii de sistematizare, ceea ce nu corespunde însă realității.

În ceea ce privește sentința civilă nr. 5235 din 12 septembrie 1995 a Judecătoria sectorului 5, reclamantul a susținut că aceasta nu îi este opozabilă, întrucât nu a fost parte în acel dosar.

Totodată, s-a susținut nulitatea contractului de vânzare-cumpărare autentificat din 29 august 1997, motivat de reaua-credință a părților contractante.

Cu privire la cererea de restituire a imobilului, reclamantul a arătat că își întemeiază cererea pe dispozițiile art. 480-481 C. civ., întrucât Statul Român nu a dobândit imobilul cu respectarea prevederilor legale, iar pârâții cumpărători nu sunt de bună-credință.

În cauză, a fost formulată cerere de intervenție în interes propriu de către V.V. și V.N., care au solicitat constatarea calității lor de proprietari în privința terenului de 1.000 mp situat în

București, Bd. Oaspeților, sector 1, susținându-se că autorii lor au cumpărat imobilul în litigiu de la autoarea reclamantului, A.I.

Prin sentința civilă nr. 615 din 30 martie 2011 a Tribunalului București, secția a IV-a civilă, s-a admis excepția inadmisibilității cererii de revendicare și acordare despăgubiri, respingându-se cererile ca inadmisibile.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut, pe aspectul situației de fapt, că reclamantul, în calitate de moștenitor al defunctei A.I., pretinde un drept de proprietate asupra terenului de 1.000 de mp situat în București, Bd. Oaspeților, sector 1, în privința căruia a formulat notificare în temeiul Legii nr. 10/2001, soluționată prin Dispoziția nr. 8389 din 25 iunie 2007, prin care a fost respinsă cererea de restituire în natură, deoarece s-a constatat terenul că este afectat în totalitate de detalii de sistematizare și s-a propus acordarea de măsuri reparatorii în echivalent.

Cu privire la excepția inadmisibilității cererii în revendicare și acordare despăgubiri, ambele cereri întemeiate pe dispozițiile art. 480-481 C. civ., tribunalul a reținut că, în vederea retrocedării bunului, reclamantul a formulat notificare în baza Legii 10/2001, fiind respinsă cererea sa de restituire în natură și propusă acordarea măsurilor reparatorii în echivalent prin dispoziția nr. 8389 din 25 iunie 2007.

Întrucât reclamantul a ales calea legii speciale, s-a constatat că acesta nu poate solicita același lucru pe calea dreptului comun, el având posibilitatea de a ataca în instanță, conform art. 26 din Legea nr. 10/2001 dispoziția menționată, dacă era nemulțumit de soluție și de a urma calea Titlului VII din Legea nr. 247/2005, în vederea obținerii despăgubirilor deja recunoscute în baza dispoziției.

Pe acest aspect, tribunalul a constatat că prin decizia nr. 33/2008 pronunțată în interesul legii, cu caracter obligatoriu pentru instanțele de judecată, s-a statuat că, de principiu, persoanele cărora le sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 10/2001 nu au posibilitatea de a opta între calea prevăzută de acest act normativ și aplicarea dreptului comun în materia revendicării, respectiv dispozițiile art. 480 C. civ.

Cu atât mai mult, persoanele care au utilizat procedura Legii nr. 10/2001 nu mai pot exercita, ulterior, acțiuni în revendicare, având în vedere regula *electa una via* și principiul securității raporturilor juridice consacrat în jurisprudența CEDO.

Față de toate aceste elemente, prima instanță a admis excepția inadmisibilității cererii de revendicare și acordare despăgubiri, cu consecința respingerii cererilor.

Împotriva sentinței a declarat apel reclamantul, solicitând schimbarea în tot a hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond.

Judecând cauza în complet de divergență, în majoritate, Curtea de Apel București, secția a IV-a civilă, a pronunțat decizia civilă nr. 125/A din 20 martie 2012, prin care a admis apelul, a desființat sentința în parte și a trimis cauza spre rejudecare la

aceeași instanță de fond sub aspectul cererii în revendicare. Au fost păstrate celelalte dispoziții ale sentinței.

Instanța de apel a găsit însă întemeiată critica referitoare la greșita soluționare, prin reținerea inadmisibilității, a cererii de revendicare fundamentată pe dispozițiile art. 480-481 C. civ.

S-a considerat că admiterea excepției inadmisibilității revendicării nu are temei legal și constituie o îngrădire a dreptului de acces la justiție față de dispozițiile legale din dreptul intern.

Astfel, inadmisibilitatea acțiunii în revendicare este recunoscută expres prin Legea nr. 1/2009 de modificare și completare a Legii nr. 10/2001, în art. 20 alin. (2¹) fiind stipulat că: „în cazul în care imobilul a fost vândut cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, chiriașii care au cumpărat cu bună-credință imobilele în care locuiau și ale căror contracte de vânzare-cumpărare au fost desființate, fie ca urmare a unei acțiuni în anulare, fie ca urmare a unei acțiuni în revendicare...”.

Prin urmare, s-a apreciat că Legea nr. 1/2009 conferă legitimitate acțiunii în revendicare imobiliară și îi recunoaște admisibilitatea, fără a interzice expres beneficiarului în favoarea căruia a fost edictată, posibilitatea de a urma procedura de drept comun în vederea recuperării imobilului. Or, unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă.

S-a apreciat că inadmisibilitatea presupune lipsa accesului la un anumit mijloc procedural, de valorificare a dreptului subiectiv pretins, iar Legea nr. 10/2001 nu prevede nici explicit, nici implicit, o interdicție în promovarea acțiunii în revendicare în temeiul art. 480 C. civ.

Totodată, s-a considerat că admisibilitatea acțiunii în revendicare dedusă judecării este confirmată de însăși Decizia nr. 33 din 9 iunie 2008, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, în recurs în interesul legii.

Aceasta, întrucât problema inadmisibilității acțiunii în revendicare a primit o soluționare nuanțată din partea instanței supreme, în sensul că în considerentele deciziei în interesul legii s-a reținut că „din cauza inconsecvenței și deficiențelor legislative, precum și a eventualelor litigii anterior soluționate, nu este exclus ca într-o astfel de acțiune în revendicare ambele părți să se poată prevala de existența unui bun în sensul Convenției, instanțele fiind puse în situația de a da preferabilitate unuia în detrimentul celuilalt”, prin aceeași decizie stabilindu-se că „nu se poate aprecia că existența Legii nr. 10/2001 exclude, în toate situațiile posibilitatea de a se recurge la acțiunea în revendicare, căci este posibil ca reclamantul într-o atare acțiune să se poată prevala, la rândul său, de un bun în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional și trebuie să i se asigure accesul la justiție”.

Cu referire la aceste considerente, instanța de apel a concluzionat că acțiunea în revendicare fundamentată pe dreptul comun este admisibilă, astfel că, soluționând greșit petitul privind revendicarea imobilului prin admiterea excepției inadmisibilității revendicării, tribunalul a pronunțat o hotărâre nelegală, întrucât

a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului, astfel încât cauza a fost trimisă spre rejudecare aceleiași instanțe.

Împotriva deciziei au declarat recurs pârâții Municipiul București, Ministerul Finanțelor Publice, S.C. E.M. S.R.L. și A.I., V.E.

Analizând recursurile declarate în cauză, Înalta Curte constată caracterul fondat al acestora, având în vedere următoarele considerente:

– Ceea ce se susține prin intermediul celor patru recursuri este greșita apreciere a instanței de apel asupra admisibilității acțiunii în revendicare și, pe cale de consecință, greșita desființare a sentinței de primă instanță, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, în condițiile nesocotirii cadrului normativ special în limitele căruia reclamantul putea să-și valorifice dreptul pretins și la care, de altfel, acesta a și recurs.

Criticile sunt întemeiate, având în vedere că natura juridică a imobilului - preluat de către stat în baza Decretului nr. 111/1951 – îl situează, într-adevăr, în sfera de reglementare a Legii nr. 10/2001 [aspect reținut, de altfel, de ambele instanțe ale fondului, atunci când constată lipsa de interes în formularea capătului de cerere vizând nevalabilitatea titlului statului, în condițiile unei reglementări exprese a preluării abuzive pe acest temei, conform art. 2 lit. e) din Legea nr. 10/2001].

Astfel fiind, procedura de recuperare a imobilului și, respectiv, natura măsurilor reparatorii sunt cele reglementate de actul normativ special, după regula de drept potrivit căreia norma specială derogă întotdeauna de la cea generală (*specialia generalibus derogant*).

De altfel, conformându-se reglementării speciale, reclamantul a notificat entitatea deținătoare, emițându-se o dispoziție (nr. 8389 din 25 iunie 2007 a Primarului General al municipiului București) prin care s-a propus acordarea de măsuri reparatorii în echivalent.

Fără să conteste judiciar această dispoziție și să demonstreze de ce natura măsurii reparatorii este eronată în raport cu dispozițiile legale incidente, reclamantul a promovat o altă acțiune, încercând, prin eludarea normei speciale, obținerea restituirii în natură a imobilului.

Or, așa cum în mod corect susțin pârâții-recurenți, acestui demers i se opune și principiul *electa una via*, care presupune că, odată aleasă o cale de valorificare a dreptului și nefiind contestată soluția obținută în cadrul acesteia (în speță, prin neatacarea dispoziției primarului), partea nu o poate abandona, pentru a tinde la valorificarea aceleiași drept prin intermediul unei alte proceduri.

Prin neatacarea în instanță a actului entității deținătoare, emis în soluționarea notificării, reclamantul și-a epuizat, practic, opțiunea de valorificare a drepturilor sale cu privire la imobilul în litigiu în procedura legii speciale.

Aprecierea instanței de apel, în sensul că prin admiterea excepției inadmisibilității acțiunii în revendicare s-ar ajunge la o îngrădire a dreptului de acces la instanță reprezintă, așa cum corect se arată în recursurile exercitate, o apreciere generică, de ordin teoretic și fără particularizare la datele speței.

Aceasta, având în vedere că accesul la justiție i-a fost recunoscut reclamantului în procedura și în termenii reglementați de Legea nr. 10/2001, la prevederile căreia a recurs, dar fără a-și finaliza demersul (prin exercitarea contestației împotriva dispoziției primarului).

Astfel fiind, instanța de apel a făcut o greșită aplicare a dispozițiilor speciale de drept material incidente, precum și a dezlegărilor date prin decizia în interesul Legii nr. 33/2008, referitoare la modalitatea de rezolvare a unei acțiuni în revendicare, promovată după intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001.

Considerentul în sens contrar al instanței de apel, potrivit căruia decizia în interesul legii menționată ar recunoaște admisibilitatea unei asemenea acțiuni în revendicare întrucât „nu este exclus ca într-o astfel de acțiune părțile să se poată prevala de existența unui bun în sensul Convenției”, nu este de natură să justifice soluția adoptată.

Aceasta, în condițiile în care, nuanțând problema admisibilității unor astfel de acțiuni, decizia în interesul Legii nr. 33/2008 statuează că este vorba despre acele situații în care partea se poate prevala de existența unui bun în sensul Convenției, neputându-i-se imputa, de aceea, că nu a urmat procedura specială și având astfel deschisă calea dreptului comun.

Ignorând această nuanțare și dezlegare jurisdicțională, instanța de apel reține doar chestiunea admisibilității, fără a arăta în ce ar consta existența unui bun în patrimoniul reclamantului, posibil de valorificat pe calea acțiunii în revendicare, în condițiile în care acesta a urmat procedura Legii nr. 10/2001, obținând o dispoziție a primarului prin care i se recunoaște dreptul la măsuri reparatorii în echivalent.

Rezultă că instanța de apel a procedat, pentru a-și justifica soluția, la preluarea unui considerent din decizia în interesul legii desprins din contextul argumentării interpretării date cu ocazie și fără nicio aplicație la datele concrete ale speței.

Tot astfel, apreciind că admisibilitatea acțiunii în revendicare ar fi recunoscută expres prin Legea nr. 1/2009 de modificare a Legii nr. 10/2001 întrucât, potrivit art. 20 alin. (2¹) nu se interzice beneficiarului, în favoarea căruia a fost edictată, posibilitatea de a urma procedura de drept comun în vederea recuperării imobilului, instanța de apel denaturează conținutul textului, realizând o aplicare necorespunzătoare a acestuia.

Împrejurarea că articolul menționat [art. 20 alin. (2¹)] se referă la chiriașii care au cumpărat cu bună-credință și ale căror contracte de vânzare-cumpărare au fost desființate, „fie ca urmare a unei acțiuni în anulare, fie ca urmare a unei acțiuni în revendicare”, nu îndreptățește concluzia consfințirii prin norma legală menționată a admisibilității acțiunii în revendicare în termenii dreptului comun.

Dimpotrivă, norma modificatoare este inclusă într-un act normativ special, rămânând pe deplin aplicabil raportul dintre norma specială și cea generală, conform dezlegărilor date prin decizia în interesul Legii nr. 33/2008 și aprecierii asupra admisibilității revendicării doar din perspectiva existenței deja a unui bun în patrimoniul reclamantului (situație neregăsită în speță).

Este la fel de eronat considerentul instanței de apel conform căruia Legea nr. 10/2001 nu ar cuprinde nici explicit, nici implicit, o interdicție în promovarea acțiunii în revendicare în termenii dreptului comun, or, „unde legea nu distinge nici interpretul nu trebuie să distingă”.

În realitate, o asemenea interdicție nu trebuie să fie reglementată prin lege, întrucât regimul promovării unei astfel de acțiuni este dat de aplicarea principiului de drept referitor la prioritatea normei speciale față de cea generală și înlăturarea acesteia din urmă ori de câte ori într-o materie există, deopotrivă, reglementări cu caracter general și special.

Or, pe acest aspect, decizia în interesul Legii nr. 33/2008, la care face referire însăși instanța de apel, statuează că nu poate exista o opțiune între legea generală și cea specială (sub motiv că o astfel de opțiune nu este exclusă nici expres, nici implicit, de Legea nr. 10/2001), întrucât o asemenea soluție ar ignora principiul conform căruia *specialia generalibus derogant* care, pentru a fi aplicat, nu trebuie reiterat în fiecare lege specială.

În ce privește suprapunerea de reglementare între dreptul comun și norma specială (Legea nr. 10/2001) în privința imobilelor preluate abuziv în perioada 1945-1989, ea este neîndoielnică, câtă vreme acest din urmă act normativ se referă la situația tuturor imobilelor preluate în perioada menționată (cu titlu, fără titlu, fără titlu valabil), inclusiv la relația dintre persoana îndreptățită la măsuri reparatorii și subdobânditori.

Față de toate aceste considerente, rezultă că instanța de apel a făcut o greșită aplicare la speță a raportului dintre norma generală și cea specială, nesocotind, totodată, principiul *electa una via* (și, legat de acesta, cel al securității raporturilor juridice) în condițiile în care intimatul-reclamant a urmat calea Legii nr. 10/2001 și a obținut recunoașterea dreptului său în forma măsurilor reparatorii în echivalent, fără să conteste actul emis în acest sens de unitatea deținătoare.

Ca atare, soluția de desființare a sentinței de primă instanță pe capătul de cerere vizând revendicarea, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, este eronată, lipsită de fundament legal, bazată pe o înțelegere greșită a dreptului de acces la instanță.

În consecință, în baza art. 304 pct. 9 C. pr. civ., recursurile pârâților vor fi admise și modificată decizia din apel, în sensul respingerii apelului reclamantului.

Expropriere. Hotărâre de acordare a despăgubirilor. Obligarea la plata despăgubirilor. Admisibilitatea acțiunii

Fișă sintetică™

SURSA	C. Apel Suceava, decizia civilă nr. 2270 din 24 octombrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	contencios administrativ, expropriere, acțiune în pretenții
CUVINTE-CHEIE	expropriere, despăgubiri, titlu executoriu
REFERINȚE	Hotărârea Guvernului nr. 743/2010; Legea nr. 255/2010, art. 21, art. 22 Tribunalul Suceava, secția civilă, sentința nr. 1732 din 3 iulie 2012;
SITUAȚIA DE FAPT	În baza Hotărârii Guvernului nr. 743/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică, varianta de ocolire Suceava, s-a dispus exproprierea imobilului situat în comuna Pătrăuți. Comisia de verificare a dreptului de proprietate și acordare a despăgubirilor a emis Hotărârea nr. 122 din 24 ianuarie 2011, în baza căreia s-a dispus plata către coproprietari a sumei de 62.620 lei, cu titlu de despăgubiri, fiecare proprietar urmând să primească câte 12.524 lei, sume cu care au fost de acord, urmând să fie consemnate la C.E.C. Bank pe numele lor, în sarcina expropriatorului. Această hotărâre a fost emisă în data de 24 ianuarie 2011 și plata nu a fost efectuată.
PROBLEMELE DE DREPT	 Este admisibilă acțiunea întemeiată pe Legea nr. 255/2010 prin care deținătorul unei hotărâri de acordare a despăgubirilor pentru imobilul expropriat se adresează instanței pentru a obține obligarea expropriatorului la plata lor efectivă, fără a se contesta cuantumului lor?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Acțiunea de față derivă din neîndeplinirea obligației instituită de art. 21 din Legea nr. 225/2010 de către expropriator, astfel încât nu poate fi primită critica recurentului în sensul că acțiunea ar fi inadmisibilă pe motiv că legea menționată reglementează doar acțiunile prin care se contestă cuantumul despăgubirilor și nu obligarea la plata acestora.
MOTIVELE INSTANȚEI	Este real că dispozițiile Legii nr. 255/2010 nu reglementează în mod expres acțiunea de față. Însă, art. 22 din acest act normativ nu prevede că hotărârea de despăgubire ar constitui titlu executoriu, așa cum prevede, spre exemplu, în cazul hotărârii de expropriere art. 9 alin. (2) din lege. Ca urmare, în situația în care expropriatorul nu-și îndeplinește obligația impusă de art. 21 din Legea nr. 255/2010, de a transfera sumele de bani stabilite drept despăgubire în contul proprietarului imobilului expropriat, acesta nu poate pune în executare direct hotărârea de acordare a despăgubirilor, ci trebuie să se adreseze instanței pentru a obține un titlu executoriu în acest sens.

Prin cerere reclamanta G.F. a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Statul Român, prin Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, prin C.N.A.D.N.R. S.A., prin Direcția Regională de Drumuri și Poduri Iași, Comisia de Verificare a Dreptului de Proprietate și Acordare a Despăgubirilor a Comunei Pătrăuți, obligarea la plata sumei de 12.524 lei, reprezentând despăgubiri, conform Hotărârii nr. 122 din 24 ianuarie 2011, precum și dobânda legală aferentă sumei, urmând a fi actualizate în raport de rata inflației aplicabilă la data plății efective, cu cheltuieli de judecată.

În motivare a arătat că, în baza Hotărârii Guvernului nr. 743/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică, varianta de ocolire Suceava, s-a dispus exproprierea imobilului situat în comuna Pătrăuți, identic cu parcela 30695 din C.F. 30677, în suprafață de 1342 m.p., proprietari fiind G.F., G.O., G.G., G.A., P.G. S-a format dosarul nr. 111/2011, pe baza deciziei de expropriere și a evaluării efectuate în cauză. Comisia de verificare a dreptului de proprietate și acordare a despăgubirilor a emis Hotărârea nr. 122 din 24 ianuarie 2011, în baza căreia s-a dispus plata către aceștia a sumei de 62.620 lei, cu titlu de despăgubiri, fiecare urmând să primească câte 12.524 lei, sume cu care au fost de acord, urmând să fie

consemnate la C.E.C. Bank pe numele lor, în sarcina expropriatorului. Această hotărâre a fost emisă în data de 24 ianuarie 2011 și nici până în prezent plata nu a fost efectuată. În consecință, solicită instanței să constate că ele, părțile, au căzut de acord cu privire la cuantumul despăgubirilor și că exproprierea fiind făcută, se impune ca pârâta să-și îndeplinească obligația de plată.

Creanța este certă, conform art. 379 C. pr. civ., existența ei rezultând din Hotărârea nr. 122 din 24 ianuarie 2011, fiind recunoscută de debitorul care a făcut parte din comisie.

Creanța este lichidă, cuantumului ei fiind individualizat în mod incontestabil de către comisie.

În speță, a solicitat Tribunalului Suceava, și pe calea somației de plată, obligarea pârâtei la plata debitului, însă acțiunea a fost respinsă, ca inadmisibilă, motiv pentru care a promovat prezenta acțiune.

Pârâțul Statul Român, prin C.N.A.D.N.R. S.A., prin reprezentant, a invocat excepția inadmisibilității acțiunii promovată în baza prevederilor Legii nr. 255/2010 și ale Legii nr. 33/1994, susținând că niciunul din aceste acte normative nu conțin dispoziții care să reglementeze cazul dedus judecății.

Pe fondul cauzei, pârâțul a susținut caracterul incert al creanței, Hotărârea nr. 122 din 24 ianuarie 2011 fiind emisă prin raportare la modalitatea de evaluare prevăzută de Legea nr. 198/2004, deși, la momentul emiterii hotărârii, dispozițiile legale respective fuseseră abrogate de Legea nr. 255/2010.

Noul act normativ – Legea nr. 255/2010 – prevede o altă procedură și modalitate de stabilire a valorii despăgubirii și anume prin raportare la expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici. De avut în vedere că art. 31 al Legii nr. 255/2010 prevede că „orice documentație tehnică sau de evaluare, realizată ori aflată în curs de realizare anterior intrării în vigoare a prezentei legi, se consideră valabilă” au fost modificate prin Legea nr. 205/2011.

A invocat și prevederile art. 32 din Legea nr. 255/2010, conform cărora, „În cazul procedurilor de expropriere aflate în curs de

desfășurare, pentru continuarea realizării obiectivelor, se aplică prevederile prezentei legi”, în speță, procedura de expropriere fiind în curs de desfășurare la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 255/2010.

Mai mult, conform pct. 14.2 a raportului de evaluare a terenului, prin care s-a stabilit valoarea despăgubirilor, se precizează că „Raportul de evaluare își păstrează valabilitatea numai în situația în care condițiile de piață, reprezentate de factorii economici, sociali și politici, rămân neschimbate în raport de cele existente la data întocmirii raportului de evaluare” ori abrogarea legii și modificarea metodei de evaluare, prin raportare la expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici, se circumscrie în cazurile menționate, înlăturând valabilitatea raportului de evaluare.

Prin sentința nr. 1732 din 3 iulie 2012, Tribunalul Suceava, secția civilă, a respins excepția inadmisibilității, ca nefondată; a admis cererea formulată de reclamantă în contradictoriu cu pârâții Statul Român, prin Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, prin C.N.A.D.N.R. S.A. prin Direcția regională de Drumuri și Poduri Iași, Comisia de Verificare a Dreptului de Proprietate și Acordare a Despăgubirilor a Comunei Pătrăuți, jud. Suceava; a obligat pârâții să plătească reclamantei suma de 12.524 lei, reprezentând despăgubiri, precum și dobânda legală, calculată începând cu data de 11 mai 2012.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut că excepția invocată este nefondată, în condițiile în care art. 21 din Legea nr. 255/2010 prevede obligația expropriatorului de a efectua plata despăgubirilor stabilite prin Hotărârea nr. 122 din 24 ianuarie 2011, așa încât, nu se poate susține că actul normativ necontestat nu cuprinde dispoziții în acest sens.

În ceea ce privește fondul cauzei, tribunalul a constatat următoarele:

Potrivit art. 21 din Legea nr. 255/2010, în termen de cel mult 90 zile de la data emiterii hotărârii de stabilire a cuantumului despăgubirilor, expropriatorul efectuează, prin transfer bancar sau numerar, plata despăgubirii către titularii dreptului de proprietate asupra imobilelor expropriate sau consemnarea acestora, potrivit prevederilor prezentei legi.

Ca atare, având în vedere Hotărârea nr. 122 din 24 ianuarie 2011, precum și dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 255/2011, creanța reclamantei este certă, lichidă și exigibilă, așa cum prevăd dispozițiile art. 379 C. pr. civ.

Susținerea pârâtei, în sensul că Hotărârea nr. 122/2011 a fost emisă avându-se în vedere prevederile Legii nr. 198/2004, act

care, la momentul respectiv, fusese abrogat, este infirmată de chiar conținutul hotărârii menționate, care, în partea introductivă, prevede temeiul de drept în baza căruia a fost emisă, respectiv art. 18-20 din Legea nr. 255/2010.

Mențiunile din raportul de evaluare privind valabilitatea acestuia nu sunt de natură a anula efectele hotărârii comisiei de verificare a dreptului de proprietate și acordare a despăgubirilor, atâta timp cât aceasta nu a fost anulată.

Prin urmare, tribunalul a admis cererea, în sensul obligării la plata de despăgubiri, precum și dobânda legală calculată începând cu data introducerii acțiunii (data punerii în întârziere).

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâțul Statul Român – Ministerul Transporturilor și Infrastructurii – C.N.A.D.N.R. S.A. – Direcția Regională de Drumuri și Poduri Iași.

Analizând recursul prin prisma motivelor invocate, Curtea îl constată nefondat, pentru următoarele considerente:

Hotărârea nr. 122 din 24 ianuarie 2011 a fost emisă de Comisia de Verificare a Dreptului de Proprietate și de Acordare a Despăgubirilor Pătrăuți în baza art. 18-20 din Legea nr. 255/2010.

imobil expropriat

Este real că dispozițiile Legii nr. 255/2010 nu reglementează în mod expres acțiunea de față. Însă, art. 22 din acest act normativ

nu prevede că hotărârea de despăgubire ar constitui titlu executoriu, așa cum prevede, spre exemplu, în cazul hotărârii de expropriere art. 9 alin. (2) din lege. Ca urmare, în situația în care expropriatorul nu-și îndeplinește obligația impusă de art. 21 din Legea nr. 255/2010, de a transfera sumele de bani stabilite drept despăgubire în contul proprietarului imobilului expropriat, acesta nu poate pune în executare direct hotărârea de acordare a despăgubirilor, ci trebuie să se adreseze instanței pentru a obține un titlu executoriu în acest sens. Acțiunea de față derivă din neîndeplinirea obligației instituită de art. 21 din Legea nr. 225/2010 de către expropriator, astfel încât nu poate fi primită critica recurentului în sensul că acțiunea ar fi inadmisibilă.

Nu pot fi primite nici celelalte critici, având în vedere că, prin Hotărârea nr. 122 din 24 ianuarie 2011, Comisia de verificare a dreptului de proprietate și acordare a despăgubirilor Pătrăuți a stabilit că reclamanta are dreptul la suma de 12.524 lei pentru cota de 1/5 din terenul expropriat, iar Legea nr. 255/2010 nu prevede posibilitatea expropriatorului de a contesta această hotărâre. Practic, recurentul nu face altceva decât să-și invoce propria culpă, respectiv că nu ar fi stabilit corect cuantumul despăgubirilor acordate, ceea ce este inadmisibil.

Noul Cod civil. Pronunțarea divorțului din culpa exclusivă a reclamantului. Admisibilitate

Fișă sintetică™

SURSA	C. Apel Suceava, decizia nr. 2245 din 23 octombrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, divorț fără copii, recurs
CUVINTE-CHEIE	soți, culpă, divorț, obligația de fidelitate
REFERINȚE	Noul Cod civil, art. 373 lit. b), art. 379 alin. (1) Judecătoria Câmpulung Moldovenesc, sentința civilă nr. 458 din 19 aprilie 2012; Tribunalul Suceava, decizia nr. 158 din 26 iunie 2012;
SITUAȚIA DE FAPT	Judecătoria Câmpulung Moldovenesc a admis acțiunea având ca obiect „divorț fără copii” și a declarat desfăcută căsătoria încheiată la data de 16 septembrie 1990 din vina ambelor părți. Instanța a reținut culpa ambilor soți în destrămarea relațiilor de familie constând în aceea că reclamantul și-a încălcat obligația de fidelitate, întreținând pe parcursul căsătoriei relații extraconjugale cu diverse femei, cât și faptul că nu o menaja pe pârâtă, astfel încât, din cauza efortului fizic aceasta a născut un copil care ulterior a decedat, iar celelalte sarcini nu au fost duse până la capăt, cât și culpa pârâtei care provoca în permanență scandaluri, creând în familie o tensiune permanentă.
PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Sub imperiul noului Cod civil se poate pronunța divorțul din vina exclusivă a reclamantului?</i>
SOLUȚIA INSTANȚEI	Din noile dispoziții ale Codului civil care reglementează în prezent divorțul rezultă că instanța trebuie să stabilească mai întâi dacă, din cauza unor motive temeinice raporturile dintre soți sunt grav vătămăte, ceea ce determină imposibilitatea continuării căsătoriei, și apoi, dacă aceasta se datorează culpei unuia dintre soți, indiferent de calitatea sa în proces, reclamant sau pârât, respectiv dacă unul dintre soți sau ambii și-au încălcat obligațiile ce le reveneau, menționate mai sus.
MOTIVELE INSTANȚEI	Conform art. 373 lit. b) C. civ. divorțul poate avea loc atunci când, din cauza unor motive temeinice, raporturile dintre soți sunt grav vătămăte și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă. Potrivit art. 379 alin. (1) C. civ. în cazul prevăzut la art. 373 lit. b), divorțul se poate pronunța dacă instanța stabilește culpa unuia dintre soți în destrămarea căsătoriei. Cu toate acestea, dacă din probele administrate rezultă culpa ambilor soți, instanța poate pronunța divorțul din culpa lor comună, chiar dacă numai unul dintre ei a făcut cerere de divorț. Dacă culpa aparține în totalitate reclamantului, sunt aplicabile prevederile art. 388. Faptul că divorțul se poate pronunța doar din culpa soțului reclamant rezultă și din prevederile art. 379 alin. (1) ultima teză care face trimitere la dispozițiile art. 388 în această situație, și anume soțul pârât nevinovat poate cere despăgubiri de la soțul reclamant vinovat.

Prin sentința civilă nr. 458 din 19 aprilie 2012, Judecătoria Câmpulung Moldovenesc a admis acțiunea având ca obiect „divorț fără copii”; a declarat desfăcută căsătoria încheiată la data de 16 septembrie 1990 și înregistrată la nr. 7 la primăria comunei Breaza, din vina ambelor părți; pârâta urmând a purta numele de M.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că acțiunea așa cum a fost precizată este întemeiată, urmând ca în baza art. 373 pct. b) C. civ. să se dispună desfacerea căsătoriei din vina ambilor soți.

Instanța a reținut culpa ambilor soți în destrămarea relațiilor de familie constând în aceea că reclamantul și-a încălcat obligația de fidelitate, întreținând pe parcursul căsătoriei relații extraconjugale cu diverse femei, cât și faptul că nu o menaja pe pârâtă, astfel încât, din cauza efortului fizic aceasta a născut un copil care ulterior a decedat, iar celelalte sarcini nu au fost duse până la capăt, cât și culpa pârâtei care provoca în permanență scandaluri, creând în familie o tensiune permanentă.

Împotriva sentinței civile a declarat apel pârâta criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

În motivare, a arătat că deși inițial reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 373 lit. d) C. civ., ulterior și-a precizat cererea indicând prevederile art. 373 lit. b) C. civ., recunoscând și o culpă a sa în desfacerea căsătoriei, astfel încât în mod greșit prima instanță a purces la administrarea probelor și a conchis că și ea ar avea o culpă în destrămarea relațiilor de căsătorie.

Întrucât această culpă nu a fost dovedită, iar de înrăutățirea vieții conjugale se face vinovat doar reclamantul, în mod greșit a fost declarată desfăcută căsătoria din culpa comună.

Prin decizia nr. 158 din 26 iunie 2012, Tribunalul Suceava a respins, ca nefondat, apelul declarat de pârâta M.D.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a constatat că apelul este nefondat.

Este real că instanța trebuie să determine cauzele temeinice ale neînțelegerilor dintre soți în vederea lămuririi situației de fapt care conduce la destrămarea relațiilor de familie, declararea divorțului neputându-se face dacă vina aparține exclusiv reclamantului.

În cauză, probele au fost administrate tocmai pentru a se stabili dacă vina pentru destrămarea relațiilor este comună sau căsătoria poate continua.

Or, din declarațiile martorilor audiați rezultă că neînțelegerile dintre părți se datorează în mare parte faptului că aceștia nu au copii, ceea ce l-a înstrăinat pe reclamant de soția sa și a generat conflicte în familie, pârâta învinuindu-l pe soțul său de infidelitate și reproșându-i comportamentul reprobabil în familie.

Nu prezintă relevanță temeiul de drept invocat de reclamant în cererea de divorț, atâta timp cât probatoriul administrat a vizat culpa ambelor părți în destrămarea relațiilor de familie.

Cum, în cauză, a fost dovedită culpa comună, precum și faptul că raporturile dintre soți sunt grav și iremediabil vătămăte, continuarea căsătoriei nefiind posibilă, în mod corect prima instanță a dat eficiență dispozițiilor art. 373 lit. b) C. civ. și a admis acțiunea.

Față de aceste considerente, Tribunalul, în baza dispozițiilor art. 296 C. pr. civ. a respins apelul ca nefondat.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs pârâta M.D., solicitând admiterea recursului, modificarea în totalitate a soluțiilor de fond și din apel, în sensul respingerii acțiunii ca fiind neîntemeiată, reținând incidența dispozițiilor art. 617 alin. (3) C. pr. civ. și obligarea intimatului la plata cheltuielilor de judecată din toate etapele procesuale.

În motivare arată că, instanța de apel, cu toate că în mod corect a început motivarea, reținând că se impune a se determina „cauzele temeinice ale neînțelegerilor dintre soți, în vederea lămuririi situației de fapt care conduce la destrămarea relațiilor de familie”, și că „declararea divorțului nu se poate face dacă vina aparține exclusiv reclamantului”, făcând mai apoi referire în mod generic la „depozițiile martorilor”, a conchis că neînțelegerile dintre părți „se datorează faptului că aceștia nu au copii, ceea ce l-a înstrăinat pe reclamant de soția sa și a generat conflicte în familie, pârâta învinuindu-l pe soțul său de infidelitate și reproșându-i comportamentul reprobabil în

familie”, ceea ce echivalează cu o „culpă comună”, „raporturile de familie fiind grav și iremediabil vătămăte, continuarea căsătoriei nefiind posibilă”.

Aceasta este singura motivare în fapt a instanței de apel, care nu echivalează cu „motivele pe care se sprijină” soluția instanței de control, în sensul dispozițiile art. 304 pct. 7 C. pr. civ., pentru că, pe de o parte, se stabilește o situație de lipsă de procreare din partea recurentei, ceea ce este combătută în totalitate de probatoriul existent (care a indicat nașterea unui copil viu, din căsătorie, cât și existența mai multor sarcini nefinalizate, unele din culpa reclamantului și a familiei sale, care nu a menajat-o pe pârâtă în perioada de sarcină, aceasta executând munci grele, neindicate), dar și învinuirea pe care pârâta o aducea reclamantului, în legătură cu infidelitatea de care acesta dădea dovadă, sigur și reproșurile aferente, în legătura cu o asemenea comportare.

Din această motivare rezultă o culpă exclusivă a pârâtei în desfacerea căsătoriei, ceea ce este inadmisibil. Reclamantului nu i se reține niciun fel de culpă.

Nu se poate să procrezi în timpul căsătoriei, să ai mai multe sarcini, reclamantul să dea dovadă de infidelitate crasă, mult timp, iar în final să ai culpă, pentru că ai învinuit soțul de infidelitatea care există și care a fost dovedită cu prisosință și poate în mod legitim (în vederea salvării căsătoriei), i-ai reproșat acest comportament imoral.

Analizând recursul prin prisma motivelor invocate și în raport de dispozițiile legale aplicabile, Curtea constată că este fondat.

În cauză, instanțele de fond au reținut că relațiile dintre soți sunt grav și iremediabil vătămăte și nu mai este posibilă continuarea căsătoriei din culpa ambilor soți. Prima instanță a arătat că reclamantul a avut relații extraconjugale, încălcându-și obligația de fidelitate, și nu a menajat-o pe aceasta astfel încât, din cauza efortului fizic, a născut un copil care ulterior a decedat, iar alte sarcini nu au fost duse până la capăt, iar pârâta provoca în permanență scandaluri, creând în familie o stare de tensiune permanentă, aceasta, conform declarațiilor martorilor, acuzându-l de infidelitate. Instanța de apel a arătat de asemenea că din declarațiile martorilor rezultă că neînțelegerile dintre părți erau determinate în mare parte de faptul că nu au copii, ceea ce l-a înstrăinat pe reclamant de soția sa, care l-a învinuit de infidelitate, fiind dovedită astfel culpa comună a soților.

În raport de această situație de fapt reținută de instanțele de fond, Curtea va analiza dacă acestea au aplicat corect dispozițiile legale care reglementează obligațiile soților și divorțul.

Potrivit art. 2 C. fam. (în vigoare până la data de 1 octombrie 2011) relațiile de familie se bazează pe prietenie și afecțiune reciprocă între membrii ei, care sunt datori să-și acorde unul altuia sprijin moral și material. Conform art. 309 alin. (1) și (2) noul C. civ. (în vigoare de la 1 octombrie 2011) „Soții își datorează reciproc respect, fidelitate și sprijin moral. Ei au îndatorirea de a locui împreună. Pentru motive temeinice, ei pot hotărî să locuiască separat”. Aceleași obligații ale soților existau și înainte de reglementarea actuală prin noul Cod civil, fiind de esența căsătoriei.

Conform art. 373 lit. b) C. civ. divorțul poate avea loc atunci când, din cauza unor motive temeinice, raporturile dintre soți sunt grav vătămăte și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă. Potrivit art. 379 alin. (1) C. civ. în cazul prevăzut la art. 373 lit. b), divorțul se poate pronunța dacă instanța stabilește culpa unuia dintre soți în destrămarea căsătoriei. Cu toate acestea, dacă din probele administrate rezultă culpa ambilor soți, instanța poate pronunța divorțul din culpa lor comună, chiar dacă numai unul dintre ei a făcut cerere de divorț. Dacă culpa aparține în totalitate reclamantului, sunt aplicabile prevederile art. 388.

Din noile dispozițiile ale Codului civil care reglementează în prezent divorțul rezultă că instanța trebuie să stabilească mai întâi dacă, din cauza unor motive temeinice raporturile dintre soți sunt grav vătămăte, ceea ce determină imposibilitatea continuării căsătoriei și apoi dacă aceasta se datorează culpei unuia dintre soți, indiferent de calitatea sa în proces, reclamant sau pârât, respectiv dacă unul dintre soți sau ambii și-au încălcat obligațiile ce le reveneau, menționate mai sus. Dacă aceste condiții sunt îndeplinite se pronunță divorțul, chiar dacă din probe rezultă că doar soțul reclamant este în culpă, legiuitorul nefăcând nicio distincție în acest sens, important fiind ca destrămarea relațiilor dintre soți să se datoreze culpei unuia dintre ei iar nu altor cauze. Faptul că divorțul se poate pronunța doar din culpa soțului reclamant rezultă și din prevederile art. 379 alin. (1) ultima teză care face trimitere la dispozițiile art. 388 în această situație, și anume soțul pârât nevinovat poate cere despăgubiri de la soțul reclamant vinovat. Prin urmare în mod eronat a apreciat instanța de apel că nu se poate pronunța divorțul dacă vina aparține exclusiv reclamantului, cu ignorarea noilor dispoziții legale în materia divorțului.

În speță, instanțele de fond au reținut că reclamantul și-a încălcat obligația de fidelitate și de acordare a sprijinului său moral pârâtei, dar nu au stabilit ce obligație inerentă căsătoriei a încălcat pârâta. Faptul că aceasta reproșa soțului încălcarea obligației sale de fidelitate, în condițiile în care s-a reținut că acesta a avut relații extraconjugale, nu reprezintă o încălcare a obligațiilor acesteia de respect, fidelitate, acordare a sprijinului său material și moral soțului. Nici faptul că din căsătorie nu au rezultat copii, în condițiile în care din probe nu s-a stabilit că s-ar fi datorat refuzului pârâtei de a avea copii ci altor cauze, nu se poate reține ca o culpă a pârâtei în destrămarea relațiilor de căsătorie. Pentru a se stabili culpa unui soț la destrămarea relațiilor de căsătorie nu este suficient să se arate care erau neînțelegerile dintre soți, ci trebuie să se indice în concret ce obligație a încălcat acesta, ceea ce instanțele de fond nu au făcut în ceea ce o privește pe pârâtă.

În concluzie, instanțele de fond nu au stabilit o culpă a pârâtei în vătămarea raporturilor dintre soți, astfel încât în mod greșit au pronunțat divorțul din culpa ambilor soți, cu aplicarea greșită a dispozițiilor legale ce reglementează obligațiile soților, enunțate mai sus.

Deși pârâta solicită respingerea acțiunii, dorind continuarea căsătoriei, Curtea apreciază că din probele administrate în cauză rezultă că relațiile dintre soți sunt grav și iremediabil vătămăte și nu mai poate continua căsătoria, întrucât aceasta implică cu necesitate voința ambilor soți în acest sens (atât timp cât căsătoria se încheie prin consimțământul liber și personal al viitorilor soți, continuarea acesteia trebuie să se bazeze de asemenea pe consimțământul ambilor soți), or refuzul reclamantului este clar exprimat și în plus se reține o încălcare gravă a obligațiilor inerente căsătoriei de către soțul reclamant.

Față de cele arătate, Curtea constată că sunt îndeplinite condițiile reglementate de art. 379 alin. (1) coroborat cu art. 373 lit. b) C. civ. pentru a se pronunța divorțul părților, dar din culpa soțului reclamant și nu a ambilor soți, astfel cum în mod eronat au stabilit instanțele de fond.

În consecință, în temeiul art. 312 alin. (1), (2), (3) C. pr. civ. raportat la dispozițiile art. 304 pct. 9 C. pr. civ., Curtea va admite recursul pârâtei, va modifica decizia civilă nr. 158 din 26 iunie 2012 a Tribunalului Suceava, în sensul că va admite apelul declarat de pârâtă, va schimba în parte sentința civilă nr. 458 din 19 aprilie 2012 a Judecătoria Câmpulung Moldovenesc, în sensul că va declara desfăcută căsătoria părților, încheiată la data de 16 septembrie 1990, înregistrată sub nr. 7 la Primăria com. Breaza, din culpa exclusivă a reclamantului.

Noul Cod civil

Fortă majoră. Răspundere civilă delictuală pentru prejudiciile cauzate de lucruri. Inundații

Fișă sintetică™

SURSA	C. Apel Constanța, decizia civilă nr. 694/C din 15 octombrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, pretenții civile, despăgubiri
CUVINTE-CHEIE	inundații, forță majoră, raport de cauzalitate
REFERINȚE	Codul civil, art. 1000 alin. (1); Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, art. 9 alin. (1); Hotărârea Guvernului nr. 1854/2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de management al riscului la inundații Tribunalul Constanța, decizia civilă nr. 245 din 3 aprilie 2012; Judecătoria Hârșova, sentința civilă nr. 627 din 12 octombrie 2011; Tribunalul Suprem, decizia civilă nr. 358 din 19 aprilie 1965
SITUAȚIA DE FAPT	Prin decizia civilă nr. 245 din 3 aprilie 2012 a Tribunalului Constanța a fost admis apelul reclamantului H.G. împotriva sentinței civile nr. 627 din 12 octombrie 2011 a Judecătoriei Hârșova, pe care a schimbat-o în tot, în sensul admiterii acțiunii și obligării părților ANIF, MADR și MFP, în solidar, la plata în favoarea reclamantului a 118.181 lei reprezentând despăgubiri civile pentru pierderile provocate prin inundarea culturilor agricole. Ceea ce a generat litigiul a fost ruperea, la data de 10 iulie 2010, a digului de apărare împotriva inundațiilor Dunării, situat în dreptul localității C., jud. Constanța, ca urmare a creșterii nivelului fluviului, cu consecința inundării culturilor.
PROBLEMELE DE DREPT	 Poate fi atrasă răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciul cauzat de „lucrurile de sub paza noastră” în cazul distrugerilor provocate de inundațiile urmate de cedarea digului de apărare?
SOLUȚIA INSTANȚEI	În mod greșit tribunalul a conchis că într-o asemenea situație este atrasă răspunderea civilă delictuală pe temeiul menționat, în strictă raportare la prevederile Legii nr. 138/2004 (care nu indică o atare răspundere), precum și că există un temei al răspunderii solidară în conformitate cu art. 1003 C. civ., în virtutea unei prezumate neîndepliniri a obligațiilor legale.
MOTIVELE INSTANȚEI	În situația inundațiilor generate de creșterea pulsurilor hidrologice extreme, asociate unei avarii la construcțiile hidrotehnice, legiuitorul a abordat teza forței majore, anume a acelei împrejurări externe și invincibile, fără relație cu lucrul care a provocat dauna sau însușirile sale, care exclude premisa culpei și consecința răspunderii civile delictuale.

Prin decizia civilă nr. 245 din 3 aprilie 2012 a Tribunalului Constanța a fost admis apelul reclamantului H.G. împotriva sentinței civile nr. 627 din 12 octombrie 2011 a Judecătoriei Hârșova, pe care a schimbat-o în tot, în sensul admiterii acțiunii și obligării părților ANIF, MADR și MFP, în solidar, la plata în favoarea reclamantului a 118.181 lei reprezentând despăgubiri civile pentru pierderile provocate prin inundarea culturilor agricole.

Ceea ce a generat litigiul a fost ruperea, la data de 10 iulie 2010, a digului de apărare împotriva inundațiilor Dunării, situat în dreptul localității C., jud. Constanța, ca urmare a creșterii nivelului fluviului, cu consecința inundării culturilor.

Tribunalul a înlăturat premisa intervenției forței majore, drept cauză exoneratoare de răspundere – reținută de prima instanță – arătând că în interpretarea jurisprudențială dată de fostul Tribunal Suprem prin decizia civilă nr. 358 din 19 aprilie 1965 „forța majoră constă într-o împrejurare externă și invincibilă, fără relație cu lucrul care a provocat dauna sau însușirile sale naturale”. Aceasta presupune așadar că împrejurarea externă trebuie să fie invincibilă în mod absolut, ca forță de nebiruit pentru oricine la nivelul actual al științei; că într-o altă decizie de speță, fiind făcută distincția între caracterul absolut și invincibil al cauzei exoneratoare de răspundere, Tribunalul Suprem a arătat că „în cazul unor alunecări de teren frecvente, susceptibile deci de a fi prevăzute, urmările lor păgubitoare pot fi prevenite și evitate. Astfel, puternica probabilitate a producerii unei atare alunecări de teren înlătură caracterul imprevizibil al fenomenului”.

Instanța de apel a apreciat că, din moment ce în anul 2006 precipitațiile au generat un debit al Dunării superior celui înregistrat în 2010, s-a născut puternica probabilitate a producerii unui fenomen asemănător, așa încât caracterul imprevizibil al ruperii digului din iulie 2010 era înlăturat; că expertiza efectuată de

experții în construcții hidrotehnice a conchis, pe baza observațiilor efectuate pe teren (la 18 aprilie 2011), că lucrarea hidrotehnică avea o durată foarte mare de exploatare, de peste 50 ani, față de durata normală de 36 ani, iar cauza producerii breșei o putea constitui neîntreținerea corespunzătoare (aspect dedus din numărul mare de cavități de rozătoare din coronamentul digului și de lipsa unor lucrări de mentenanță pe acel segment al lucrării) – aspecte care nu pot înlătura răspunderea juridică a entităților chemate în judecată, pentru prejudiciul produs prin cedarea digului.

Analizând recursurile părților, care au vizat în esență greșita aplicare a legii (art. 304 pct. 9 C. pr. civ.), Curtea a constatat că ele sunt întemeiate.

Demersul intimatului reclamant s-a fundamentat pe dispozițiile art. 1000 alin. (1) C. civ. din 1864, care reglementau – la data sesizării instanței de fond – răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciul cauzat de „lucrurile de sub paza noastră”, dezvoltându-se teoria prezumției de responsabilitate și ideea de raport causal dintre fapta culpabilă a paznicului juridic al digului de apărare distrus de inundație și prejudiciul constând în pierderea culturilor agricole.

Speța de față pune în discuție modul cum operează raportul de cauzalitate menționat, atunci când efectul (prejudiciul invocat) a fost precedat nu doar de o faptă a omului (privită ca acțiune sau inacțiune asupra bunului aflat în paza juridică), ci și de producerea unui fenomen natural (în cauză, creșterea debitelor Dunării).

În prealabil trebuie făcută o trimitere doctrinară la specificul raportului de cauzalitate în materia răspunderii civile delictuale, literatura juridică (C. Stătescu, C. Bîrsan, *Teoria generală a obligațiilor*, Ed. Hamangiu, 2008, p. 184) relevând că atunci când raportul de cauzalitate nu se poate stabili într-o relație simplă și directă ca de la cauză la efect, raționamentul logico-juridic implică o analiză a acțiunii/inacțiunii omului în specificul dat de cauzele exterioare în care ea se manifestă.

Această abordare nu poate fi însă realizată cu ignorarea voinței legiuitorului, pentru că realitățile sociale care generează un impact major asupra cetățenilor și bunurilor acestora pot primi o statuare legislativă derogatorie de la dreptul comun, pentru rațiuni de ordine și interes public.

Or, din acest punct de vedere, dezlegarea dată în apel este rezultatul unor greșite interpretări ale legii și a unor statuări de ordin teoretic pe problema supusă judecării, întrucât în acest caz există norme speciale care transpun raportul

de cauzalitate menționat în sfera evenimentelor care exclud atragerea răspunderii reglementate prin art. 1000 alin. (1) C. civ.

Astfel, atât prin legislația incidentă la momentul producerii evenimentului, cât și prin cea abrogată la acea dată, statul a definit o asemenea situație ca fiind un „dezastru”, noțiune distinctă de cea de „calamitate naturală”, dar cu efecte similare în planul răspunderii civile delictuale, în sensul înlăturării ei (fără însă a exclude răspunderea în alte ramuri de drept, când este cazul). Cu titlu de exemplu, Ordonanța Guvernului nr. 47/1997 privind apărarea împotriva dezastrilor (abrogat prin Legea nr. 481/2004) preciza prin art. 2 că *dezastrul* reprezintă un eveniment cu urmări deosebit de grave asupra mediului înconjurător, în această categorie fiind indicate și „avarile la construcțiile hidrotehnice”. Prin Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă se arată în art. 9 alin. (1) că *dezastrul* este evenimentul „datorat declanșării unor tipuri de riscuri, din cauze naturale sau provocate de om, generator de pierderi umane, materiale sau modificări ale mediului, și care, prin amploare, intensitate și consecințe, atinge ori depășește nivelurile specifice de gravitate stabilite prin regulamentele privind gestionarea situațiilor de urgență, elaborate și aprobate potrivit legii”. În același sens: art. 3 lit. b) din Regulamentul aprobat prin Ordinul M.A.I. nr. 420/2005; art. 2 alin. (1) din partea a V-a a Legii nr. 575/2001, cu anexa 1 a actului normativ, vizând corespondența definițiilor legii cu cele din Glosarul internațional al termenilor de bază specifici managementului dezastrilor, editat sub egida ONU (DHA/93/96); Hotărârea Guvernului nr. 762/2008, care include *eșecului sistemelor de protecție* în noțiunea de risc tehnologic.

Dar unul dintre actele normative care exprimă fără dubiu viziunea legiuitorului asupra unei asemenea ipoteze este Hotărârea Guvernului nr. 1854/2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de management al riscului la inundații, care indică în preambul că fenomenul viiturilor repetate și intense, cu inundațiile asociate acestora, constituie o consecință a unui ansamblu complex de cauze, cum ar fi: creșterea vulnerabilității clădirilor și infrastructurilor, neglijența în întreținerea și exploatarea unor lucrări de protecție, un grad de protecție asigurat la nivel minimal etc.

Privit ca fenomen național și analizat din perspectiva impactului asupra populației, proprietății și mediului, actul normativ reflectă concepția legiuitorului asupra situațiilor identice celui ce face obiectul prezentului litigiu, în sensul că pierderile materiale și distrugerile produse la lucrările de protecție sunt legate de noțiunea de „risc la inundații”, care exclude ideea singulară de culpă în accepțiunea dată de art. 998-999 și art. 1000 alin. (1) C. civ. din 1864.

Se instituie astfel noțiunea de „risc”, definit ca probabilitate a apariției unor pierderi/pagube, caracterizat prin două componente: probabilitatea de a se produce un eveniment și consecințele (impactul) acestuia. Actul normativ menționat impune adoptarea unei viziuni de tip activ, anume, a „managementului inundațiilor”, cu depășirea opțiunii anterioare a acțiunii de tip pasiv. Această abordare integrată, care exclude teza reductibilității întregului la suma părților sale componente, este explicit reluată în Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 846 din 11 august 2010 (care însă a transpus în sistemul de drept național Directiva nr. 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații).

Deși acest act normativ a intrat în vigoare ulterior producerii evenimentului menționat, Curtea va reține că el preia și explicitează, în acord cu directiva europeană, viziunea anterioară a legiuitorului asupra situațiilor de această natură, care exclude

ca și în reglementările sus-citate ideea de culpă, privită singular și disociată de amploarea și previzibilitatea fenomenului natural. Se arată astfel că: efectele inundațiilor asupra comunităților se înscriu în sfera consecințelor activităților umane permanente și din totdeauna asupra cursurilor de apă; că schimbările dramatice din ultimii 30-40 de ani din mediul înconjurător nu pot fi privite în afara modificărilor de regim pluviometric și hidrologic; că a sporit creșterea riscului la inundații ca urmare a frecvenței și amplitudinii pulsurilor hidrologice extreme, asociate modificării configurației structurale a cursurilor de apă și luncilor inundabile, dar și a bazinelor hidrogeografice.

Ideea generală a acestei perspective este aceea că în domeniul riscului la inundații trebuie definit un grad de risc acceptat de populație și de decidenți, „știut fiind că nu există o protecție totală împotriva inundațiilor (risc zero), după cum nu există niciun consens asupra riscului acceptabil. În consecință, riscul acceptabil adoptat este rezultatul unui echilibru între riscul și beneficiile atribuite unei activități ca urmare a reducerii riscului la inundații sau a unei reglementări guvernamentale”. Că „diminuarea consecințelor inundațiilor propusă prin strategie este rezultatul unei combinații ample dintre măsurile și acțiunile premergătoare producerii fenomenului, cele de management din timpul desfășurării inundațiilor și cele întreprinse după inundații”.

Parcursul acestei legislații incidente reflectă așadar faptul că, în situația inundațiilor generate de creșterea pulsurilor hidrologice extreme (cum a fost și cazul celor din iulie 2010, din speță), asociate unei avarii la construcțiile hidrotehnice, legiuitorul a adoptat teza forței majore, anume a acelei împrejurări externe și invincibile, fără relație cu lucrul care a provocat dauna sau însușirile sale, care exclude premisa culpei și consecința răspunderii civile delictuale.

Faptul că actele normative enunțate impun autorităților centrale și locale, dar și tuturor cetățenilor [ca în cazul art. 67 alin. (3) din Legea apelor nr. 107/1996, modificată prin Legea nr. 310/2004], obligații în contracararea consecințelor acestor fenomene, cât și împrejurarea că s-a urmărit crearea unui sistem compensatoriu aparte, bazat pe principiul solidarității umane, reflectă încă o dată această viziune integrată, care exclude

risc la inundații

reducerea fenomenului ca întreg la suma părților sale componente (utilitatea edificării digului și viabilitatea soluției inginerești; depășirea perioadei normate de utilizare; gradul de întreținere și reparare; impactul

animalelor și a factorului uman; dezvoltarea unei zone agricole pe vechiul curs al apei; nivelul viiturii etc. – respectiv, elementele indicate și în expertiza tehnică efectuată în cauză drept factori care au favorizat deteriorarea digului). De altfel, intimatul reclamant a înțeles să se prevaleze de dispozițiile Legii nr. 381/2002, care la rândul său include în textul art. 2 alin. (1) în sfera situațiilor pentru care se plătesc de către stat despăgubiri „inundațiile din revărsări de râuri sau de alte ape curgătoare și ruperi de baraje”, întocmind documentația necesară dezvălurii. Legea apelor nr. 107/1996 prevede în egală măsură concepția legiuitorului asupra modului în care se asigură fondurile pentru acțiunile operative, de interes public, de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice, stabilind în art. 73 că ele se suportă din Fondul de intervenție prevăzut în bugetul de stat.

Rezumând, în mod greșit tribunalul a conchis că într-o asemenea situație este atrasă răspunderea civilă delictuală pe temeiul menționat, în strictă raportare la prevederile Legii nr. 138/2004 (care nu indică o atare răspundere), precum și că există un temei al răspunderii solidară în conformitate cu art. 1003 C. civ., în virtutea unei prezumate neîndepliniri a obligațiilor legale, astfel că recursurile urmează a fi admise, cu consecința menținerii soluției primei instanțe.

Recunoaștere hotărâre divorț pronunțată într-un stat necomunitar. Probarea caracterului definitiv al hotărârii străine

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Bacău, secția I civilă, decizia civilă nr. 575 din 1 aprilie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, recunoaștere hotărâre, recurs
CUVINTE-CHEIE	recunoaștere hotărâre divorț (exequator), stat necomunitar
REFERINȚE	Legea nr. 105/1992, art. 171, art. 166; Ordonanța Guvernului nr. 66/1999, art. 3; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2006, art. 1 alin. (2)
SITUAȚIA DE FAPT	Tribunalul Bacău a respins cererea formulată de reclamanta C.B. având ca obiect exequator (recunoaștere hotărâre divorț străină), ca neîntemeiată. Prin acțiunea dedusă judecății, reclamanta C.B. – prin procurator – a solicitat instanței recunoașterea hotărârii de divorț pronunțată de Instanța superioară Santa Clara, Statul California, S.U.A. Promovarea prezentei acțiuni s-a justificat de necesitatea efectuării înscrierii acestei hotărâri de divorț în actele de stare civilă române, operațiune care nu se poate face decât după recunoașterea ei, fiind pronunțată într-un stat care nu face parte din U.E. Instanța a pus în vedere reclamantei, să facă dovada caracterului definitiv al hotărârii a cărei recunoaștere o solicită, obligație neîndeplinită de către parte.

PROBLEMELE DE DREPT	 Apostilarea atestă caracterul definitiv al hotărârii străine, ori doar certifică veracitatea semnăturii, calitatea în care a acționat semnatarul actului?
----------------------------	---

SOLUȚIA INSTANȚEI	Una din condițiile esențiale pentru recunoașterea unei hotărâri străine o constituie probarea caracterului definitiv al acesteia; această dovadă nu poate fi implicită, ci, obligatoriu, explicită, indiferent dacă se regăsește în cuprinsul înscrisului cu caracter de hotărâre a autorității competente din statul emitent sau într-un înscris separat. Apostilarea nu atestă caracterul definitiv al hotărârii străine, ci certifică veracitatea semnăturii, calitatea în care a acționat semnatarul actului sau, după caz, identitatea sigiliului sau a ștampilei de pe acest act.
--------------------------	--

MOTIVELE INSTANȚEI	Aplicarea apostilei nu certifică caracterul definitiv al hotărârii; așa cum rezultă din art. 3 al Ordonanței Guvernului nr. 66/1999 pentru aderarea României la Convenția cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, adoptată la Haga la 5 octombrie 1961. Aceasta certifică doar autenticitatea semnăturii și calitatea persoanei care a semnat documentul și, unde este cazul, identitatea sigiliului sau ștampilei care se găsește pe document.
---------------------------	--

Prin sentința civilă nr. 2746 din 20 decembrie 2012, pronunțată de Tribunalul Bacău s-a respins cererea formulată de reclamanta C.B. având ca obiect exequator (recunoaștere hotărâre divorț străină), ca neîntemeiată.

În motivarea soluției, prima instanță a reținut că prin acțiunea dedusă judecății, reclamanta C.B. – prin procurator – a solicitat instanței recunoașterea hotărârii de divorț pronunțată de Instanța superioară Santa Clara, Statul California, S.U.A. Reclamanta a susținut că la data de 11 iulie 1986 s-a căsătorit cu numitul P.S., fiecare dintre ei păstrându-și numele avut anterior căsătoriei, iar ulterior s-au stabilit în S.U.A., California. S-a mai menționat că din căsătorie au rezultat doi minori și că urmare a neînțelegerilor ce au survenit între ea și soțul său, a solicitat desfacerea căsătoriei începând cu data de 24 februarie 2008, aspect de care a luat act instanța de judecată prin hotărârea pronunțată.

Reclamanta a precizat că împreună cu soțul său a semnat un Acord de soluționare a proprietății maritale, acord care face integrantă a hotărârii pronunțate și prin care s-a stabilit în favoarea sa custodia copiilor, cu drept de vizitare pentru tatăl copiilor în timpul vacanțelor de vară și/sau de iarnă și cu obligarea acestuia de a plăti o pensie alimentară pentru copii. Promovarea prezentei acțiuni s-a justificat de necesitatea efectuării înscrierii acestei hotărâri de divorț în actele de stare civilă române, operațiune care nu se poate face decât după recunoașterea ei, fiind pronunțată într-un stat care nu face parte din U.E.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 165 ș.u. din Legea nr. 105/1992.

Din analiza actelor și lucrărilor dosarului tribunalul a reținut că prin Hotărârea nr. 10**** din 9 octombrie 2007, a cărei recunoaștere se solicită prin acțiunea pendinte, pronunțată de Instanța Superioară Santa Clara, statul California, s-a dispus cu privire la desfacerea căsătoriei încheiate între reclamanta C.B. și pârâtul P.S., având anexat un acord de soluționare între părți cu privire la custodia copiilor rezultați din căsătoria părților și cu privire la pensia de întreținere.

Conform art. 166 din Legea nr. 105 din 22 septembrie 1992, cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat:

„Hotărârile străine sunt recunoscute de plin drept în România, dacă se referă la statutul civil al cetățenilor statului unde au fost pronunțate sau dacă, fiind pronunțate într-un stat terț, au fost recunoscute mai întâi în statul de cetățenie al fiecărei părți.”

Hotărârile referitoare la alte procese decât cele arătate în art. 166 pot fi recunoscute în România, spre a beneficia de puterea lucrului judecat, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- hotărârea este definitivă, potrivit legii statului unde a fost pronunțată;

- instanța care a pronunțat-o a avut, potrivit legii menționate, competența să judece procesul;
- există reciprocitate în ce privește efectele hotărârilor străine între România și statul instanței care a pronunțat hotărârea. (art. 167)

Cererea de recunoaștere a hotărârii străine se întocmește potrivit cerințelor prevăzute de legea procedurală română și va fi însoțită de următoarele acte:

- copia hotărârii străine;
- dovada caracterului definitiv al acesteia;
- copia dovezii de înmânare a citației și actului de sesizare, comunicate părții care a fost lipsă în instanța străină sau orice alt act oficial care să ateste că citația și actul de sesizare au fost cunoscute, în timp util, de către partea împotriva căreia s-a dat hotărârea;
- orice alt act, de natură să probeze, în completare, că hotărârea străină îndeplinește celelalte condiții prevăzute de art. 167.

Actele prevăzute în alin. (1) vor fi însoțite de traduceri autorizate și vor fi supralegalizate, cu respectarea dispozițiilor art. 162. Supralegalizarea nu se cere în cazul în care părțile sunt de acord cu depunerea de copii certificate pentru conformitate. (art. 171)

Instanța a pus în vedere reclamantei prin procurator să facă dovada caracterului definitiv al hotărârii a cărei recunoaștere o solicită, obligație neîndeplinită de către parte. În aplicarea dispozițiilor legal citate, instanța constatând că nu s-a făcut dovada caracterului definitiv al hotărârii ce se solicită a fi recunoscută, a concluzionat că îi este oprit a admite acțiunea.

Împotriva acestei hotărâri, a declarat recurs reclamanta prin procurator. În motivarea recursului, s-a susținut că dispozițiile art. 171 lit. b) din Legea nr. 105/1992 au fost interpretate greșit ca impunând anexarea unei dovezi privitoare la data rămânerii definitive a hotărârii, în condițiile în care textul face referire la „dovada caracterului definitiv al hotărârii”; ori acest caracter rezultă din chiar conținutul hotărârii pronunțate la 25 octombrie 2007, prin mențiunea intrării în vigoare a dispozițiilor sale la 24 februarie 2008, fiind absurd a se solicita unei instanțe străine să facă mențiuni precum instanțele române. Mai mult, prin aplicarea apostilei în 2012 s-a certificat că hotărârea este definitivă.

Examinând sentința atacată, prin prisma motivelor invocate, precum și sub toate aspectele, potrivit dispozițiilor art. 304¹ C. pr. civ., față de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile

art. 299 și urm. C. pr. civ., Curtea a constatat caracterul său legal și temeinic, justificat de următoarele considerente:

Contrar concluziei recurenței privitoare la absența obligației probării caracterului definitiv al hotărârii din art. 171 Legea nr. 105/1992 (forma în vigoare la învestirea instanței), textul citat impune expres o astfel de obligație prin expresia *va fi însoțită de următoarele acte: b) dovada caracterului definitiv al acesteia*. Că această dovadă este în cuprinsul hotărârii sau separat, nu prezintă relevanță, și oricum, tribunalul nu și-a argumentat soluția pe nedepunerea unei dovezi separate de hotărâre, ci că nu s-a probat caracterul definitiv al acesteia.

Sușinerile recurenței că acest caracter rezultă în primul rând din data menționată în hotărâre ca fiind cea de la care intră în vigoare desfacerea parteneriatului și revenirea la starea civilă de celibatar – respectiv 24 februarie 2008 –, nu pot fi primite întrucât, hotărârea a fost pronunțată la 15 octombrie 2007, iar referirea la data de 24 februarie 2008 reprezenta doar o reluare a acordului părților privitoare la data de la care aceștia conveneau

a se produce efectele divorțului. Această referire nu acoperea deci data rămânerii definitive a hotărârii. În sprijinul aceleiași concluzii stă și faptul că în chiar notificarea făcută de instanță avocatului recurenței

se menționează posibilitatea formulării de recurs împotriva acestei hotărâri („sub clauzele prevăzute ..., dacă niciun recurs nu este înaintat instanța poate hotărî ca dovezile să fie distruse sau de altfel aruncate după 60 zile de la expirarea timpului de recurs”).

De asemenea, aplicarea apostilei nu certifică caracterul definitiv al hotărârii, așa cum susține recurenta, ci, așa cum rezultă din art. 3 al Ordonanței Guvernului nr. 66/1999 pentru aderarea României la Convenția cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, adoptată la Haga la 5 octombrie 1961 („Singura formalitate care ar putea fi cerută pentru a atesta veracitatea semnăturii, calitatea în care a acționat semnatarul actului sau, după caz, identitatea sigiliului sau a ștampilei de pe acest act, este aplicarea apostilei definite la art. 4, eliberată de către autoritatea competentă a statului din care emană documentul”) și din mențiunea din cuprinsul apostilei certifică doar autenticitatea semnăturii și calitatea persoanei care a semnat documentul și, unde este cazul, identitatea sigiliului sau ștampilei care se găsește pe document.

În atare împrejurări, neexistând nicio dovadă care să ateste că hotărârea solicitată a fi recunoscută a rămas în forma și dispozițiile probate la 15 octombrie 2007, deci caracterul său definitiv, acțiunea nu putea fi admisă. Constatând astfel că nu este incident niciun motiv de casare a soluției dispuse, recursul a fost respins ca nefondat.

Subiectul activ al infracțiunii de nerespectare a obligațiilor și măsurilor stabilite cu privire la securitatea în muncă. Mastru de vânătoare

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Bacău, decizia penală nr. 125 din 7 februarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	drept penal, infracțiuni din legi speciale, recurs
CUVINTE-CHEIE	subiect activ, securitatea în muncă, fond vânătoare
REFERINȚE	Legea nr. 319/2006, art. 3 alin. (2), art. 38 Judecătoria Bacău, sentința penală nr. 1169 din 27 iunie 2012,
SITUAȚIA DE FAPT	În ziua de 12 octombrie 2008, pe fondul de vânătoare nr. 32 Buhoci, gestionat de A.J.V.P.S. Bacău, a avut loc un accident de vânătoare, din care a rezultat uciderea victimei N.C., paznic de vânătoare și titularul autorizației și organizatorul vânătorii. Proiectilul tras de către inculpatul C.I. a lovit un arbore la bază și a ricoșat către victima N.C., pe care l-a lovit în ochi, provocând moartea instantanee a acestuia. Inculpatul C.I. în calitate de vânător, bun cunosător al locului a avut în aceeași zi funcția neoficială, de „mastru de vânătoare”.
PROBLEMELE DE DREPT	 Poate fi subiect activ al infracțiunii de nerespectare a obligațiilor și măsurilor stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă prevăzută de Legea nr. 319/2006 o persoană care îndeplinește funcția neoficială de maestru de vânătoare?
SOLUȚIA INSTANȚEI	În cazul infracțiunii prevăzute de art. 38 din Legea nr. 319/2006, subiectul activ este particularizat de lege, respectiv lucrător sau alt participant la procesul de muncă care are un contract de muncă încheiat în formă scrisă cu angajatorul sau față de care se face dovada prevederilor contractuale și a prestațiilor efectuate prin orice alt mijloc de probă.
MOTIVELE INSTANȚEI	Funcția de „mastru de vânătoare” nu există în mod oficial, iar recurentul nu era angajat al A.J.V.P.S. Bacău, așa încât acesta a participat la vânătoare ca simplu vânător și nu din partea unei instituții ca angajat, neaflându-se în timpul desfășurării activității la locul de muncă. Curtea a reținut că recurentul inculpat nu era angajat al vreunui angajator, iar producerea accidentului nu avea legătură cu nerespectarea îndatoririlor de serviciu, produs în timpul procesului de muncă, neexistând între A.J.V.P.S. Bacău și recurentul inculpat un contract de muncă sau o dovadă a prevederilor vreunui contract de muncă și a prestațiilor efectuate prin vreun alt mijloc de probă. Prin urmare, subiectul activ al infracțiunii nu avea calitatea cerută de lege pentru a răspunde conform dispozițiilor art. 38 din Legea nr. 319/2006.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță constată următoarele:

În ziua de 12 octombrie 2008 în baza autorizației de vânătoare colectivă în grup mare pe fondul de vânătoare nr. 32 Buhoci, gestionat de A.J.V.P.S. Bacău, s-a organizat o vânătoare colectivă la mistreți și dăunători cu păr. La vânătoare au participat un număr de 11 vânători, respectiv N.C. (paznic de vânătoare), C.I., O.I., G.V., A.N., A.L., C.M., L.I., C.G. și C.I. (membri vânători) precum și 8 gonași. Adunarea a avut loc în jurul orelor 8⁰⁰, în punctul de întâlnire „la bariera Racova”.

Înainte de începerea vânătorii, paznicul de vânătoare N.C., titularul autorizației și organizatorul vânătorii, a făcut instructajul membrilor vânătorii și a gonașilor, conform art. 43 din Regulamentul privind organizarea și practicarea vânătorii, aprobat prin Ordinul nr. 353/2008 al MADR întocmind un proces-verbal în acest sens.

Pe parcursul zilei, respectiv în intervalul ora 9⁰⁰ – 14³⁰ s-au efectuat cinci bătăi (goane), fără însă a se împușca vreun animal.

În jurul orelor 15⁰⁰ s-a organizat o ultimă bătaie, a șasea, în pădurea de pe raza localității V., com P., în punctul denumit „Valea lui Colț”.

Conform declarațiilor martorilor G.V. și O.I., organizarea goanei cu amplasarea vânătorilor în standuri și direcția de acțiune a hăitașilor au fost stabilite de către vânătorul C.I., care cunoștea cel mai bine terenul și modul în care trebuia organizată goana. Astfel, cei 11 vânători au fost așezați în formă de L, după cum urmează: pe latura orientată de la sud către nord au fost așezați, în ordine, C.G., L.I., C.M., C.N., C.I. și A.N.; pe latura orientată de la vest către est, au fost așezați, în ordine: A.L., O.I., G.V., C.I. și N.C.

Conform declarației inculpatului C.I., coroborată cu declarația martorului G.V., poziția în stand a vânătorului N.C. a fost stabilită în spatele liniei celorlalți vânători,

respectiv lângă 3 stejari aflați la o distanță de aproximativ 34 m de standul ocupat de inculpat, în direcția N – E.

În timpul vânătorii N.C. și-a modificat, însă, poziția în stand, avansând către sud-vest, până a ajuns în linie cu ceilalți vânători, la o distanță de aproximativ 49,2 m de locul în care se afla C.I.

În jurul orelor 15²⁰, în flancul drept al bătăii a intrat un porc mistreț, care a fost observat de către N.C. Acesta a executat două focuri de armă, fără a lovi animalul, care s-a deplasat în goană printre standul său și cel al vânătorului C.I. La câteva secunde după focurile trase de N.C., inculpatul C.I. a tras un foc de armă către mistreț, dintr-un unghi mai mic de 45° față de locul în care se afla N.C. Proiectilul tras de către inculpat a lovit un arbore la bază și a ricoșat către victima N.C., pe care l-a lovit în ochi, provocând moartea instantanee a acestuia.

După încheierea goanei, datorită faptului că N.C. nu a mai apărut la punctul de întâlnire al vânătorilor, martorul O.I. s-a deplasat către zona în care fusese poziționat acesta, găsind cadavrul acestuia la o distanță de aproximativ 50 m de standul lui C.I., în linie cu acesta.

În raport de distanțele dintre locul trăgătorului C.I., poziția inițială în stand a victimei, locul unde a fost găsit cadavrul lui N.C. și locul în care se află copacul din care a ricoșat proiectilul (măsurate cu ocazia cercetării la fața locului) rezultă și în raport de prima poziție ocupată de victimă în stand (anterior deplasării sale în linie cu ceilalți vânători), unghiul de tragere a fost mai mic de 45° astfel încât inculpatul C.I. a încălcat obligația impusă de art. 45 pct. 13 din Regulamentul de organizare și practicarea vânătorii, aprobat prin Ordinul nr. 353/2008 al MADR.

Din declarația inculpatului C.I. și din depozițiile martorilor audiați în cauză rezultă că primul vânător care tras focurile de armă înspre porcul mistreț a fost N.C., urmat la câteva secunde de inculpat. În acest condiții, inculpatul C.I. putea localiza fonic locul în care se afla N.C. și chiar îl putea vizualiza, având în vedere că din procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 13 august 2008 rezultă că „distanța de la locul unde a fost găsită victima și locul unde a tras C.I. este de 49,2 m”, iar potrivit declarațiilor martorilor C.V, G.V., O.I. „distanțele dintre vânători erau de aproximativ 50 m, fiecare vânător putând să îl observe pe celălalt”.

În aceste condiții, inculpatul C.I. nu ar mai fi trebuit să execute focul de armă, cu riscul unui ricoșeu provocator de accidente.

În drept, faptele inculpatului întrunesc conținutul constitutiv al infracțiunilor prevăzute de art. 178 alin. (2) C. pen. și art. 38 alin. (1) și (4) din Legea nr. 319/2006, cu aplicarea art. 33 lit. b) C. pen. În temeiul art. 345 C. pr. pen. având în vedere că faptele există, fiecare constituie infracțiune și că au fost săvârșite de către inculpat, a dispus condamnarea acestuia.

Analizând sentința penală recurată, sub aspectul motivelor de recurs invocate, dar și conform dispozițiilor art. 385⁶ alin. (3) C. pr. pen., Curtea de Apel reține următoarele:

Inculpatul nu a respectat următoarele obligații stabilite prin Ordinul nr. 353 din 4 iunie 2008 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea vânătorii;

– art. 44 pct. 11, 12, 13, care arată că: „persoanele autorizate să practice vânătoarea individual, la fiecare ieșire în teren, cu următoarele obligații:

11. înainte de acționarea siguranței și declanșarea focului asupra vânatului, vânătorul se va asigura că pe direcția lui de tragere nu sunt persoane;

12. declanșarea focului se va face numai după identificarea clară a vânatului;

13. declanșarea focului asupra vânatului în mișcare pe jos, la ridicare sau în zbor se va face numai după asigurarea că prin ricoșare nu pot fi provocate accidente”.

accident de vânătoare

Textul legal al art. 45 pct. 13 arată că „La vânătorile colective, vânătorii au obligația să respecte următoarele reguli:

– în situația amplasării standurilor pe o singură linie, se interzice declanșarea focului sub un unghi mai mic de 45 grade față de linia vânătorilor, tirul fiind permis în fața și spatele liniei vânătorilor”.

În speța de față, Curtea de Apel reține că cei 11 vânători nu au fost așezați în linie dreaptă ci în formă de L, poziția în stand a victimei N.C. a fost stabilită în *spatele liniei celorlalți vânători*, respectiv lângă 3 stejari aflați la o distanță de aproximativ 34 m de standul ocupat de recurentul-inculpat, în direcția N – E.

Trebuie reținut, așa cum se arată mai sus, că victima N.C., fără să anunțe și-a *modificat poziția în stand*, avansând către sud-est, până a ajuns în linie cu ceilalți vânători, la o distanță de aproximativ 49,2 m de locul unde se afla recurentul-inculpat, fără a anunța în prealabil modificarea poziției în stand.

Recurentul-inculpat nu avea de unde să cunoască noua poziție a victimei pentru a putea aprecia unghiul de declanșare a focului față de linia unde C.I. a fost poziționat în stand.

În ceea ce privește dispozițiile art. 45 pct. 14 din Ordinul nr. 353/2008, nerespectarea acestei reguli, respectiv: în situația amplasării standurilor în linie pe o distanță mai mică de 200 m, cu unul sau două flancuri, declanșarea focului de către vânătorii aflați pe flancuri este permisă numai în spatele liniei flancului, cu respectarea unghiului minim de tragere de 45 grade.

Nu poate fi imputată recurentului-inculpat având în vedere că victima N.C. era poziționat în spatele liniei celorlalți vânători la o distanță mică de numai 34 m, unghiul de tragere evident fiind mai mic de 45 de grade.

Așadar, instanța de recurs apreciază că victima N.C. nu a respectat dispozițiile art. 45 pct. 3 și 7 din Ordinul nr. 353/2008 care dispune că „La vânătorile colective, vânătorii au obligația să respecte următoarele reguli: 3. este interzisă schimbarea locului

Prin sentința penală nr. 1169 din 27 iunie 2012, pronunțată de Judecătoria Bacău, în dosar nr. 1958/180/2011, s-a dispus:

I. În temeiul art. 178 alin. (2) C. pen. cu aplicarea art. 74 lit. a) C. pen. și art. 76 lit. d) C. pen. condamnarea inculpatului C.I., la pedeapsa închisorii în cuantum de 1 an și 9 luni pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă.

II. În temeiul art. 38 alin. (1) și (4) din Legea nr. 319/2006 cu aplicarea art. 74 lit. a) C. pen. și art. 76 lit. e) C. pen. a fost condamnat același inculpat la pedeapsa închisorii în cuantum de 4 luni.

În temeiul art. 33 lit. a) C. pen. și art. 34 lit. b) C. pen., s-au contopit pedepsele astfel cum au fost stabilite la pct. I și II. S-a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai mare. Pedeapsa de executat în închisoare în cuantum de 1 an și 9 luni. În temeiul art. 81 C. pen., s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei.

indicat de organizator; [...] 7. este interzisă părăsirea standului în timpul vânătorii”.

Față de situația de fapt și de drept reținută, Curtea de Apel apreciază că în sarcina recurentului inculpat se poate reține o culpă în procent de 50%, iar în sarcina victimei o culpă în procent de 50%.

Prin adresa nr. 98 din 11 februarie 2009 emisă de A.J.V.P.S. Bacău se reține că victima N.C. era titularul autorizației și organizator al vânătorii, în calitate de paznic de vânătoare, angajat în calitate de gestionar al fondului de vânătoare nr. 33 Gioseni și gestionar temporar al fondului de vânătoare nr. 32 Gioseni.

În aceeași adresă A.J.V.P.S. Bacău arată că recurentul inculpat C.I. în calitate de vânător, bun cunoscător al locului a avut în aceeași zi funcția neoficială, de „maistru de vânătoare”. Această funcție de „maistru de vânătoare” nu există în mod oficial, iar recurentul nu era angajat al A.J.V.P.S. Bacău, așa încât acesta a participat la vânătoare ca simplu vânător și nu din partea unei instituții ca angajat, neaflându-se în timpul desfășurării activității la locul de muncă.

Textul legal al art. 38 din Legea nr. 319/2006, incriminează fapta de:

„(1) Nerespectarea de către orice persoană a obligațiilor și a măsurilor stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, dacă prin aceasta se creează un pericol grav și iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a produs consecințe deosebite, pedeapsa este închisoarea de la un an la 3 ani sau amendă.

(3) Dacă nerespectarea constă în repunerea în funcțiune a instalațiilor, mașinilor și utilajelor, anterior eliminării tuturor deficiențelor pentru care s-a luat măsura opririi lor, pedeapsa este închisoarea de la un an la 2 ani sau amendă.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1) și (3) săvârșite din culpă se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, iar fapta prevăzută la alin. (2) săvârșită din culpă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă.”

De asemenea textul legal al aceluiași act normativ arată că art. 3 alin. (2) „prevederile prezentei legi se aplică angajatorilor, lucrătorilor și reprezentanților lucrătorilor”.

În sensul Legii nr. 319/2006 termenii și expresiile de angajator, lucrător și alți participanți la procesul de muncă, au următorul înțeles:

„a) lucrător – persoană angajată de către un angajator, potrivit legii, inclusiv studenții, elevii în perioada efectuării stagiului de practică, precum și ucenicii și alți participanți la procesul de muncă, cu excepția persoanelor care prestează activități casnice;

b) angajator – persoană fizică sau juridică *ce se află în raporturi de muncă ori de serviciu* cu lucrătorul respectiv și care are responsabilitatea întreprinderii și/sau unității;

c) alți participanți la procesul de muncă – persoane aflate în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale în vederea angajării, persoane care prestează activități în folosul comunității sau activități în regim de voluntariat, precum și șomeri pe durata participării la o formă de pregătire profesională și persoane care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă și *pentru care se poate face dovada prevederilor contractuale și a prestațiilor efectuate prin orice alt mijloc de probă*”.

Față de textele legale anterior precizate, Curtea de Apel reține că recurentul inculpat nu era angajat al vreunui angajator, iar producerea accidentului nu avea legătură cu nerespectarea îndatoririlor de serviciu, produs în timpul procesului de muncă, neexistând între A.J.V.P.S. Bacău și recurentul inculpat un contract de muncă sau o dovadă a prevederilor vreunui contract de muncă și a prestațiilor efectuate prin vreun alt mijloc de probă.

În cazul infracțiunii prevăzute de art. 38 din Legea nr. 319/2006, subiectul activ este particularizat de lege, respectiv lucrător sau alt participant la procesul de muncă care are un contract de muncă încheiat în formă scrisă cu angajatorul sau față de care se face dovada prevederilor contractuale și a prestațiilor efectuate prin orice alt mijloc de probă.

Așa fiind, Curtea de Apel, apreciază că subiectul activ al infracțiunii nu are calitatea cerută de lege pentru a răspunde conform dispozițiilor art. 38 din Legea nr. 319/2006, nefiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de nerespectare a obligațiilor și a măsurilor stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă.

Față de cele mai sus reținute, Curtea apreciază ca fiind fondat recursul inculpatului în temeiul art. 385¹⁵ pct. 2 lit. d) C. pr. pen. raportat la art. 385⁹ pct. 12, 14, 17 C. pr. pen. a admis recursul inculpatului în latura penală a cauzei, în sensul stabilirii unei culpe comune a părților, reducerea pedepsei pentruucidere din culpă și achitarea inculpatului pentru art. 38 alin. (1) și (4) din Legea nr. 319/2006, în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a) și art. 10 lit. d) C. pr. pen.

Fișă sintetică™

Identificarea instanței, a numărului și a datei pronunțării sentinței sau deciziei.

Înregistrarea dosarului în evidențele instanței, potrivit nomenclatorului național de cauze din ECRIS.

Indexarea hotărârii judecătorești prin cuvinte sau expresii semnificative pentru conținutul juridic și problematic al acesteia.

Norma de drept aplicată, hotărârile judecătorești române sau ale instanțelor la care se face trimitere sau care sunt invocate.

Descrierea situației de fapt pusă în mod concret în discuție în speța dedusă judecătii și care este reținută de instanță prin hotărârea pronunțată.

Chestiunea de drept concretă și sintetică ridicată în dosar și pe care instanța o dezleagă prin pronunțarea și motivarea soluției.

Dezlegarea concretă a instanței dată problemei sau problemelor de drept puse în discuție.

Considerentele care au stat la baza pronunțării instanței, prezentarea sintetică a motivelor de fapt și de drept care stau la baza soluției dată de instanță problemelor de drept ridicate în speță.

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 365 din 6 martie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, obligație de a face, recurs
CUVINTE CHEIE	putere de lucru judecat, răspundere civilă delictuală
REFERINȚE	Înalta Curte de Casație și Justiție, Decizia nr. 3 din 18 februarie 2013 pronunțată în interesul legii; Curtea Constituțională, Decizia nr. 814/2011 Legea nr. 85/1992, art. 7 alin. (1) și (6); Decretul-lege nr. 61/1990; CEDO cauza <i>James ș.a. vs. Regatul Unit</i> , Marea Cameră, Hotărârea din 21 februarie 1986
SITUAȚIA DE FAPT	Prin decizia civilă nr. 365 din 6 martie 2013, pronunțată în dosarul nr. 14661/325/2010, Curtea de Apel Timișoara a admis recursul declarat de reclamantii C.M. și C.G. împotriva Deciziei civile nr. 750 din 1 noiembrie 2012, pronunțată de Tribunalul Timiș. A modificat decizia atacată, în sensul că a admis apelul declarat de reclamantii împotriva Sentinței civile nr. 14138 din 7 iunie 2011, pronunțată de Judecătoria Timișoara. A schimbat în parte sentința apelată, în sensul că a admis acțiunea formulată de reclamantii și a obligat pârâta SC I. SA să încheie cu reclamantii contract de vânzare-cumpărare pentru apartamentul nr. 20, situat în Timișoara [...]. Pârâta a susținut că contractul de închiriere nr. 9619 din 6 iulie 1989 a încetat din data de 1 ianuarie 1991, când au încetat raporturile de muncă ale reclamantei C.M., așa cum s-a reținut și prin Sentința civilă nr. 5610/2010, pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr. 6056/325/2009
PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Cine sunt beneficiarii dreptului subiectiv de a cumpăra locuințele construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, în condițiile Legii nr. 85/1992? Este necesară existența unui raport de muncă actual al chiriașului cu unitatea deținătoare?</i>
SOLUȚIA INSTANȚEI	Obligația de a vinde ia naștere atunci când sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: locuințele să fie construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat; solicitantul să fie titularul contractului de închiriere, la momentul formulării cererii de cumpărare, putând fi sau nu angajat al unității proprietare; locuințele să nu facă parte din categoria celor de intervenție.
MOTIVELE INSTANȚEI	Potrivit art. 7 alin. (6) din Legea nr. 85/1992, „beneficiază de prevederile alin. (1) și chiriașii care nu sunt angajații unităților proprietare”. În acest sens, s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia civilă nr. 5/2008, dată în interesul legii, stabilind că obligația de vânzare a acestor imobile este una <i>in rem</i> , în raport de natura obiectului (locuință construită din fondul unităților economice sau bugetare, până la data intrării în vigoare a legii), și nu o obligație <i>in personam</i> , derivată din calitatea de chiriaș la data intrării în vigoare a legii. Același caracter <i>propter rem</i> al obligației instituite de Legea nr. 85/1992 în sarcina proprietarilor unor astfel de locuințe a fost afirmat și de către Curtea Constituțională prin Decizia nr. 814/2011, arătându-se că „în cazul privatizării unităților din ale căror fonduri a fost construită locuința ce a făcut obiectul vânzării, obligația de vânzare către chiriaș, prevăzută de dispozițiile Legii nr. 85/1992 (...) este o obligație <i>in rem</i> , iar nu o obligație <i>in personam</i> , reglementată în considerarea subiectului, societatea comercială care a luat naștere pe calea privatizării”.

JURISPRUDENȚĂ

PROCESUAL PENALĂ

Procedura simplificată. Achitare inculpat în baza art. 10 lit. a) C. pr. pen.

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Ploiești, decizia penală nr. 242 din 18 februarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	drept penal, furt calificat, recurs
CUVINTE-CHEIE	procedură simplificată, achitare, casare cu trimitere, principiul <i>dubio pro reo</i>
REFERINȚE	Cod procedură penală, art. 11 pct. 2 lit. a), art. 62, art. 320, art. 344 Judecătoria Pucioasa, sentința penală nr. 229 din 29 noiembrie 2012

SITUAȚIA DE FAPT Judecătoria Pucioasa a admis plângerea formulată de petent împotriva ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și aplicare a unei sancțiuni cu caracter administrativ a Parchetului de pe lângă Judecătoria Pucioasa. A dispus desființarea ordonanței și a rezoluției și a reținut cauza spre judecare, sub aspectul săvârșirii de către intimatul inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) – art. 209 alin. (1) lit. g) și i) C. pen. Inculpatul a arătat că este de acord ca soluționarea cauzei să fie făcută în procedură simplificată prevăzută de dispozițiile art. 320¹ C. pr. pen., întrucât recunoaște fapta reținută în sarcina sa, își însușește probele administrate în faza de urmărire penală și este de acord să o despăgubească pe partea vătămată. Instanța de fond a constatat că fapta nu există și a dispus achitarea inculpatului în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a) C. pr. pen. raportat la art. 10 lit. a) C. pr. pen. pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat.

PROBLEMELE DE DREPT După admiterea unei cereri de soluționare a cauzei în procedură simplificată prin recunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța poate dispune o soluție de achitare?

SOLUȚIA INSTANȚEI Atunci când instanța de judecată constată că probele administrate în cursul urmăririi penale nu sunt suficiente pentru a stabili că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, respinge cererea de soluționare potrivit procedurii simplificate și continuă judecarea cauzei potrivit procedurii de drept comun. Judecarea potrivit acestei ultime se face tocmai datorită faptului că probele administrate în cursul urmăririi penale sunt insuficiente pentru adoptarea unei soluții.

MOTIVELE INSTANȚEI Atunci când în urma examinării probatoriului se constată că nu sunt suficiente probe pentru condamnarea inculpatului, trebuie să se procedeze la efectuarea cercetării judecătorești conform procedurii comune și să se respingă cererea de aplicare a dispozițiilor art. 320¹ C. pr. pen. Această interpretare se impune cu atât mai mult cu cât alin. (6) al art. 320¹ C. pr. pen. face trimitere, printre altele, și la art. 344 C. pr. pen., care se referă la situația în care instanța de judecată are nelămuriri în cursul deliberării. Potrivit dispozițiilor art. 62 C. pr. pen., organele judiciare sunt obligate să lămurească o cauză sub toate aspectele pe bază de probe, iar potrivit dispozițiilor art. 4 din același cod, aceste organe sunt obligate să aibă rol activ în desfășurarea procesului penal.

Prin sentința penală nr. 229 din 29 noiembrie 2012, Judecătoria Pucioasa, în baza art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 lit. a) C. pr. pen., l-a achitat pe inculpatul I.I.G. pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat prevăzută de art. 208 alin. (1) – art. 209 alin. (1) lit. g) și i) C. pen. cu aplicarea art. 37 lit. b) C. pen.

Pentru a pronunța această sentință, Judecătoria Pucioasa a reținut că, prin încheierea de ședință din data de 26 septembrie 2012, în baza art. 278¹ alin. (8) lit. c) C. pr. pen., instanța a admis plângerea formulată de petentul B.I. împotriva Ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și aplicare a unei sancțiuni cu caracter administrativ, din 21 mai 2012, a Parchetului de pe lângă Judecătoria Pucioasa, menținută prin Rezoluția nr. 669/II/2012 din data de 30 iulie 2012 a

Prim-procurorului al aceluiași parchet, intimat în cauză fiind I.I.G., aflat în stare de deținere la Penitenciarul Ploiești.

A dispus desființarea ordonanței și rezoluției menționate și a reținut cauza spre judecare, sub aspectul săvârșirii de către intimatul-inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) – art. 209 alin. (1) lit. g) și i) C. pen.

S-a reținut în încheierea de ședință din 26 septembrie 2012 că, prin plângerea împotriva soluției procurorului și netrimiteră în judecată, pe rolul Judecătoria Pucioasa, sub nr. 1519/283/2012 din 8 august 2012, petentul – parte vătămată B.I. a solicitat desființarea Ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și aplicarea unei sancțiuni cu caracter administrativ din 21 mai 2012 a Parchetului de pe lângă Judecătoria Pucioasa în dosarul nr. 2252/P/2011 menținută prin rezoluția Prim-procurorului al aceluiași parchet din 30 iulie 2012, dată sub nr. 1669/II/2/2012 față de intimatul-inculpat I.I.G. și reținerea cauzei spre judecată.

S-a mai reținut în încheierea instanței de judecată că petentul a învederat că actele de urmărire penală au evidențiat cu certitudine că inculpatul, prin folosirea unei chei adevărate, a sustras din locuința părții vătămate B.I. bijuterii din aur estimate la acea dată la suma de 60 milioane lei vechi, rezultând de aici concluzia vinovăției acestuia. Organele de cercetare penală au început urmărirea penală împotriva lui I.I.G., confirmată prin rezoluție de către procuror, numai că ulterior, procurorul a analizat în mod superficial probele, iar printr-o incompletă și necorespunzătoare interpretare a acestor probe a dispus soluția de scoatere de sub urmărire penală a învinutului și aplicarea unei sancțiuni cu caracter administrativ.

Analizând plângerea petentului, instanța a conchis că, deși soluția procurorului de caz a fost de scoatere de sub urmărire penală a învinutului, la dosarul cauzei existau suficiente probe și indicii (declarații de martor coroborate cu susținerile părții vătămate și chiar recunoașterea învinutului) de natură să justifice o soluție de trimitere în judecată.

Cu ocazia cercetărilor s-a stabilit că, prin plângerea depusă, persoana vătămată B.I. a reclamat faptul că la sfârșitul lunii martie 2002, folosind chei potrivite, I.I.G. i-a sustras din locuința sa din comuna V.P. mai multe bijuterii din aur, respectiv o brățară din aur bărbătească, un ghiul bărbătesc care avea aplicată o piatră semiprețioasă de culoare neagră, precum și un lănișor din aur cu pandantiv, pe care se aflau gravate inițiale B.I. Persoana vătămată a motivat faptul că nu a sesizat organelor de poliție săvârșirea faptei la momentul respectiv deoarece inițial a bănuț-o pe soția sa, însă în cursul lunii noiembrie 2011 un prieten de-al său, care cunoștea respectivele bijuterii din aur, i-a povestit că în luna martie 2002 I.I.G. i le-a oferit spre vânzare.

Fiind audiat, învinutul I.I.G. a recunoscut săvârșirea faptei și a mai declarat faptul că a vândut parte din bijuteriile sustrate din locuința lui B.I., însă deține în domiciliul său una dintre aceste bijuterii și anume un pandantiv din aur, care ar avea gravate inițialele B.I., pe care este de acord să îl predea organelor de poliție.

La data de 1 martie 2012 la sediul Poliției din Pucioasa s-a prezentat numita I.A.M. care a predat organelor de poliție pandantivul care avea gravate inițialele B.I., fiindu-i restituit părții vătămate.

Situația de fapt astfel reținută în cursul cercetării penale a fost stabilită pe baza plângerii părții vătămate, declarației învinutului, declarației martorei I.A.M., declarației martorului T.I., declarației martorului C.N.S.

Înainte de începerea cercetării judecătorești, instanța de fond a adus la cunoștință inculpatului posibilitatea pe care o are ca soluționarea cauzei să fie făcută în procedură simplificată, în măsura în care recunoaște fapta, așa cum a fost descrisă în actul de sesizare și își însușește probele administrate în fața organelor de urmărire penală, nemaisolicitând administrarea altor probe noi.

Inculpatul, prin apărător, a arătat instanței că înțelege să se prevaleze de dispozițiile art. 320¹ C. pr. pen., în sensul că recunoaște fapta reținută în sarcina lui și își însușește probele administrate în faza de urmărire penală.

În acest sens instanța de fond a procedat la audierea inculpatului și a admis cererea prin care a solicitat ca judecata să aibă loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, apreciind cererea ca fiind întemeiată.

Partea vătămată, prin apărător, s-a constituit parte civilă cu suma de 4.500 lei, reprezentând prejudiciul creat și nerecuperat.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a constatat că fapta nu există și a dispus achitarea inculpatului în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a) C. pr. pen. raportat la art. 10 lit. a) C. pr. pen., pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat prevăzută de art. 208 alin. (1) – 209 alin. (1) lit. g) și i) C. pen.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că, potrivit art. 200 C. pr. pen., urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor,

identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

Rezultă așadar, din economia textului sus menționat, că probele descoperite și strânse în cursul urmăririi penale nu pot servi drept temei de condamnare, ci ele servesc numai pentru trimiterea în judecată.

Din dispozițiile art. 63 C. pr. pen. rezultă că declarațiile inculpatului făcute în cursul procesului penal pot servi la aflarea adevărului numai în măsura în care sunt coroborate cu fapte și împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză.

Instanța de fond a apreciat că nu pot fi reținute ca fiind sincere declarațiile martorilor C.N.S., care și-a amintit după 10 ani cu exactitate și lux de amănunte unele aspecte care la momentul respectiv erau nesemnificative, declarând că în data de 21 martie 2002 l-a văzut pe B.I. fără bijuterii, și-a amintit că bijuteriile au fost cumpărate din orașul Ploiești, de față fiind și el, ulterior aceste bijuterii i-au fost oferite spre vânzare de către inculpat și, deși se întâlneau des la barul din comuna V.P., ulterior acelei perioade nu s-a mai întâlnit cu partea vătămată aproape 10 ani, iar martorul T.N. a declarat că și amintește că la sfârșitul lunii martie 2002, aflându-se la barul B. din Târgoviște cu inculpatul, acesta a dispărut aproximativ 30 minute din bar.

Instanța de fond a apreciat că sunt dubii și în ceea ce privește veridicitatea declarației părții vătămate, faptul că a bănuț-o pe soție de furtul bijuteriilor și că acesta a fost motivul pentru care nu a depus o plângere la organele de poliție nefiind un aspect convingător pentru instanță, cu atât mai mult cu cât chiar soția sa, pentru a înlătura orice suspiciuni, putea să depună o astfel de plângere. Toți participanții la proces și-au amintit cu exactitate

că fapta a fost săvârșită la sfârșitul lunii martie, pentru că din fișa de cazier a inculpatului rezultă că în luna aprilie acesta se afla în arest preventiv. Chiar dacă în ambele faze ale procesului penal

inculpatul a recunoscut săvârșirea faptei, simpla recunoaștere nesusținută de probe convingătoare nu poate sta la baza unei hotărâri de condamnare.

În consecință, făcând o evaluare a întregului material probatoriu administrat în cauză, instanța de fond a constatat că prezumția de nevinovăție nu a putut fi înlăturată, dubiile nu au putut fi înlăturate, persistând o stare de incertitudine cu privire la existența faptei, și a apreciat că în cauză operează principiul *in dubio pro reo*, în baza căruia a dispus achitarea inculpatului.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs partea vătămată B.I., arătând, în esență, că hotărârea primei instanțe este în totalitate nelegală, întrucât în situația aplicării dispozițiilor procedurii simplificate în mod imperativ instanța de judecată pronunță o sentință de condamnare a inculpatului, singura excepție legală fiind aceea a aplicării prevederilor art. 10 lit. b') C. pr. pen.

De asemenea, atunci când în urma examinării probatoriului se constată că nu sunt suficiente probe pentru condamnarea inculpatului, trebuie să se procedeze la efectuarea cercetării

judecătorești conform procedurii comune și să se respingă cererea de aplicare a dispozițiilor art. 320¹ C. pr. pen., în cauză fiind incident cazul de casare prevăzut de art. 385⁹ pct. 18 C. pr. pen., prima instanță făcând o eroare gravă de fapt, care a avut drept consecință pronunțarea unei greșite hotărâri de achitare a inculpatului.

Declarațiile martorilor C.N.S. și T.N. au fost apreciate ca fiind nesincere, deși ambii au arătat care este motivul pentru care au putut prezenta faptele, primul precizând că la cea dată a fost ziua sa de naștere. Se impunea a se fi avut în vedere și starea de recidivă a inculpatului, care a mai fost condamnat de trei ori pentru fapte de aceeași natură, iar în prezent se află în stare de deținere pentru trafic de droguri.

Curtea, examinând hotărârea recurată în raport de actele și lucrările dosarului, de criticile invocate de recurent, dar și din oficiu sub toate aspectele potrivit dispozițiilor art. 385⁶ alin. (3) C. pr. pen., a constatat că recursul declarat este fondat pentru următoarele considerente:

Astfel, Curtea a reținut că, prin încheierea de ședință din data de 26 septembrie 2012, în baza art. 278¹ alin. (8) lit. c) C. pr. pen., Judecătoria Pucioasa a admis plângerea formulată de petentul B.I. împotriva ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și aplicare a unei sancțiuni cu caracter administrativ din 21 mai 2012 a Parchetului de pe lângă Judecătoria Pucioasa, menținută prin rezoluția nr. 669/11/2012 din data de 30 iulie 2012 a Prim-procurorului aceluiași parchet, intimat în cauză fiind I.I.G.

A dispus desființarea ordonanței și a rezoluției și a reținut cauza spre judecare, sub aspectul săvârșirii de către intimatul inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) – art. 209 alin. (1) lit. g) și i) C. pen.

La data de 21 noiembrie 2012, instanța de fond a adus la cunoștință inculpatului posibilitatea de a cere ca soluționarea cauzei să fie făcută în procedură simplificată, în măsura în care recunoaște fapta, așa cum a fost descrisă în actul de sesizare, și își însușește probele administrate în fața organelor de urmărire penală.

În declarația dată la acel termen de judecată, inculpatul a arătat că este de acord ca soluționarea cauzei să fie făcută în procedura simplificată prevăzută de dispozițiile art. 320¹ C. pr. pen., întrucât recunoaște fapta reținută în sarcina sa, își însușește probele administrate în faza de urmărire penală și este de acord să o despăgubească pe partea vătămată cu suma de 4.500 lei, reprezentând prejudiciul creat și neacoperit.

Curtea a mai reținut că, deși în motivarea sentinței atacate se arată că instanța de fond a admis cererea prin care s-a solicitat ca judecata să aibă loc în baza probelor administrate în faza de

urmărire penală, din cuprinsul încheierii de ședință de la termenul din 21 noiembrie 2012, dată la care instanța de fond a amânat pronunțarea la data de 28 noiembrie 2012 și apoi la data de 29 noiembrie 2012, nu rezultă că prima instanță s-a pronunțat în vreun fel cu privire la cererea inculpatului.

Presupunând că cererea inculpatului a fost admisă, așa cum prima instanță a reținut în motivarea sentinței atacate, soluția de achitare a acestuia, fără a mai proceda la administrarea de probe, este nelegală, având în vedere dispozițiile art. 320¹ alin. (4), (6), (7) și (8) C. pr. pen.

Astfel, din coroborarea acestor texte legale rezultă că, atunci când instanța de judecată constată că probele administrate în cursul urmăririi penale nu sunt suficiente pentru a stabili că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, respinge cererea și continuă judecarea cauzei potrivit procedurii de drept comun. Judecarea potrivit acestei ultime se face tocmai datorită faptului că probele administrate în cursul urmăririi penale sunt insuficiente pentru adoptarea unei soluții.

Această interpretare se impune cu atât mai mult cu cât alin. (6) al art. 320¹ C. pr. pen. face trimitere, printre altele, și la art. 344 C. pr. pen., care se referă la situația în care instanța de judecată are nelămuriri în cursul deliberării.

Reținerea de către instanța de fond a aplicării principiului *in dubio pro reo* este eronată, acest principiu găsindu-și aplicarea numai după epuizarea de către organele judiciare a tuturor probatoriilor posibile.

Prin urmare, nu orice îndoială superficială ori nemotivată a unui judecător poate fi interpretată în favoarea inculpatului, ci numai cea îndoială rezultată dintr-un probatoriu complet și adecvat efectuat în cauză, dispoziția legală nefiind o îngăduință a legii pentru a scuti de eforturi probatorii organul judiciar pentru aflarea adevărului într-o speță determinată. Acest principiu este un remediu procesual numai atunci când s-au epuizat toate mijloacele pentru stabilirea adevărului.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 62 C. pr. pen., organele judiciare sunt obligate să lămurească o cauză sub toate aspectele pe bază de probe, iar potrivit dispozițiilor art. 4 din același cod, aceste organe sunt obligate să aibă rol activ în desfășurarea procesului penal.

Față de aceste considerente, în baza art. 385¹⁵ pct. 2 lit. c) C. pr. pen., Curtea a admis recursul declarat de partea vătămată B.I. împotriva sentinței penale nr. 229 din 29 noiembrie 2012 pronunțată de Judecătoria Pucioasa, pe care o casat-o și a trimis cauza pentru soluționare legală la instanța de fond, potrivit considerentelor de mai sus.

Un nou mod de a citi jurisprudența

Mai repede

Mai ușor

Mai eficient

Abonează-te acum la Monitorul Jurisprudenței pe 6 luni* și primești a 7-a lună gratuit**!

14 apariții în semestrul II 2013

26 apariții anual 2013-2014

Abonament semestrial: 120 lei (TVA inclus)

Abonament anual: 200 lei (TVA inclus)

- cele mai relevante spețe de la Înalta Curte de Casație și Justiție și Curțile de apel din toată țara
- cele mai recente hotărâri judecătorești (ultimul semestru 2012-prezent) care acoperă majoritatea ramurilor de drept
- un format unic: FIȘA SINTETICĂ™

* iulie-decembrie 2013

** iunie 2013

WoltersKluwer.ro

Contract de fideiusiune încheiat sub imperiul vechiului Cod civil. Legea aplicabilă

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 224 din 13 ianuarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	insolvență, contestație, recurs
CUVINTE-CHEIE	fideiusiune, legea aplicabilă garanțiilor, masa credală
REFERINȚE	Codul civil din 1864 – art. 1662 și urm., Legea nr. 287/2009 privind Codul civil – art. 6, Legea nr. 71/2011 – art. 4, Legea nr. 85/2006 – art. 71 alin. (2) Tribunalul Timiș, sentința nr. 2009 din 4 octombrie 2012
SITUAȚIA DE FAPT	Recurenta-creditoare a declarat recurs solicitând modificarea sentinței, în sensul admiterii contestației sale, susținând că în mod greșit administratorul judiciar a înscris-o pe tabelul preliminar al creanțelor debitoarei doar cu creanța principală. Recurenta a susținut că între societatea declarantă și Banca C. S.A. a intervenit convenția-cadru, având ca obiect garantarea de către recurentă a finanțărilor individuale acordate de bancă beneficiarilor. În baza acestei convenții, creditorul a acordat în favoarea băncii finanțatoare, o garanție financiară. Ca urmare a neîndeplinirii de către debitoarea împrumutată a obligațiilor contractuale asumate în baza contractului de credit bancar, finanțatorul a formulat cererea de plată a garanției.
PROBLEMELE DE DREPT	 Care este legea aplicabilă unui contract de fideiusiune încheiat sub imperiul vechiului Cod civil?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Constituirea garanțiilor, inclusiv în cazul fideiusiunii, este guvernată de legea în vigoare la data constituirii, indiferent de legea în vigoare la data la care s-ar formula ori soluționa cererea privind valabilitatea constituirii.
MOTIVELE INSTANȚEI	Constituirea garanțiilor este guvernată de legea în vigoare la data constituirii, indiferent de legea în vigoare la data la care s-ar formula ori soluționa cererea privind valabilitatea constituirii. Cu toate că nu există o dispoziție expresă și pentru fideiusiune, având în vedere că această garanție presupune în mod necesar încheierea unui contract, regula se desprinde din art. 6 alin. (3) noul C. civ. și art. 4 din Legea nr. 71/2011, potrivit cărora actele juridice lovite de nulitate absolută ori relativă sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficiente potrivit dispozițiilor legii noi. Validitatea sau eficacitatea actelor juridice se apreciază potrivit condițiilor stabilite de legea în vigoare în momentul încheierii actului juridic, fiind fără relevanță faptul că legea nouă (ulterioară momentului încheierii actului) ar adăuga o condiție de validitate sau eficacitate a actului juridic sau ar suprima o asemenea condiție.

Prin sentința comercială nr. 2009 din 4 octombrie 2012, judecătorul-sindic din cadrul Tribunalului Timiș a respins contestațiile formulate de creditorii F I.F.N. București și S.C. G. S.R.L. Timișoara împotriva tabelului preliminar al creanțelor debitoarei S.C. M. S.R.L. Timișoara, întocmit de lichidatorul judiciar S.C.P. C. S.P.R.L. Timișoara.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs doar creditorul F I.F.N. București, solicitând modificarea ei, în sensul admiterii contestației sale, susținând că în mod greșit administratorul judiciar a înscris-o pe tabelul preliminar al creanțelor debitoarei cu suma de 85.000 lei, în loc de 110.254,92 lei, cât a solicitat prin declarația de creanță.

Prin decizia civilă nr. 224 din 13 februarie 2013 Curtea de Apel Timișoara a admis recursul declarat de creditorul F I.F.N. București împotriva sentinței comerciale nr. 2009 din 4 octombrie 2012 pronunțată de Tribunalul Timiș și a modificat în

parte hotărârea atacată, în sensul că a admis în parte contestația formulată de creditorul împotriva tabelului preliminar al creanțelor debitoarei S.C. M. S.R.L. Timișoara, întocmit de lichidatorul judiciar S.C.P. C. S.P.R.L. Timișoara, dispunând înscrierea creditoarei contestatoare și cu suma de 120,3 lei, reprezentând taxe judiciare, respingând-o în rest.

Pentru a decide astfel, instanța de control judiciar a reținut că prin declarația de creanță recurenta a solicitat înscrierea sa pe tabelul preliminar al creanțelor privind pe debitoarea S.C. M. S.R.L. Timișoara cu suma de 110.254,92 lei, care se compune din 85.000 lei creanță principală, 25.134,62 lei dobândă bancară și 120,30 lei taxe de timbru, susținând, în esență, că între societatea declarantă și Banca C. S.A. a intervenit Convenția-cadru – Plafon de garantare nr. 91 din 13 octombrie 2008 (RU 424 din 10 noiembrie 2008), având ca obiect garantarea de către recurentă a finanțărilor individuale acordate de bancă beneficiarilor (întreprinderi mici și mijlocii), în limita unui plafon de garantare confirmat de F I.F.N. București.

În baza acestei convenții, creditorul a acordat în favoarea băncii finanțatoare o garanție financiară în limita sumei maxime de 85.000 lei, reprezentând 50% din soldul creditului de care a beneficiat societatea debitoare în baza contractului de credit nr. 30 din 31 iulie 2006, modificat prin acte adiționale, din partea băncii C. S.A.

Ca urmare a neîndeplinirii de către debitoarea împrumutată a obligațiilor contractuale asumate în baza contractului de credit bancar, finanțatorul a formulat cererea de plată a garanției constituită de F I.F.N. București, recurenta plătind către bancă suma de 85.000 lei.

Este fără îndoială că garanția acordată de societatea recurentă este de fideiusiune, în condițiile art. 1662 și urm. vechiul C. civ., contrar susținerilor recurentei, care consideră că în speță ar fi incidente și dispozițiile Codului civil din 2009 [art. 2280-2292,

art. 2305 și art. 2306 alin. (1) C. civ., raportate la art. 1593, art. 1596 pct. c) și art. 1597], în care se regăsesc prevederi similare referitoare la subrogare și fideiusiune.

Aceasta, motivat de împrejurarea că, raportat la legea aplicabilă garanțiilor, regula este următoarea: constituirea garanțiilor este guvernată de legea în vigoare la data constituirii, indiferent de legea în vigoare la data la care s-ar formula ori soluționa cererea privind valabilitatea constituirii. Regula menționată este prevăzută în mod expres pentru scrisorile de garanție [art. 150 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, textul stabilind că și efectele sunt supuse regulilor aplicabile la data emiterii scrisorii de garanție], pentru privilegiu [art. 155 alin. (1) din lege, textul dispunând că și conținutul, precum și opozabilitatea privilegiului sunt supuse dispozițiilor legii în vigoare la data când s-a născut], pentru ipotecă, atât imobiliară, cât și mobilă (art. 168 și art. 170 din lege), pentru gaj [art. 187 alin. (1) din lege] și pentru dreptul de retenție [art. 189 alin. (1) din Legea nr. 71/2011]. Cu toate că nu există o dispoziție expresă și pentru fideiusiune, având în vedere că această garanție presupune în mod necesar încheierea unui contract, regula se desprinde din art. 6 alin. (3) noul C. civ. și art. 4 din Legea nr. 71/2011.

Aceste texte statuează că actele juridice lovite de nulitate absolută ori relativă sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficiente potrivit dispozițiilor legii noi. Așadar, validitatea sau eficacitatea actelor juridice se apreciază potrivit condițiilor stabilite de legea în vigoare în momentul încheierii actului juridic, fiind fără relevanță faptul că legea nouă (ulterioară momentului încheierii actului) ar adăuga o condiție de validitate sau eficacitate a actului juridic sau ar suprima o asemenea condiție. De aceea, orice trimitere a recurentei la prevederile Codului civil din 2011 este neavenită și va fi omisă de Curte.

Fideiusiunea sau cautiunea este un contract prin care o persoană, numită fideiutor, se obligă față de creditorul altei persoane să execute obligația celui pentru care garantează, dacă acesta nu o va executa. Dacă fideiutorul a plătit datoria, el se poate întoarce împotriva debitorului principal [art. 1669 alin. (1) vechiul C. civ.], temeiul regresului constituindu-l, de regulă, subrogația legală în dreptul creditorului plătit (art. 1108 pct. 3 și art. 1670 din același cod).

Într-adevăr, art. 1669 prevede următoarele: cauționatorul ce a plătit are regres contra debitorului principal, atât când a garantat cu știința debitorului, cât și pe neștiința lui. Regresul se întinde atât asupra capitalului, cât și asupra dobânzilor și a spezelor; cu toate acestea, garantul nu are regres decât pentru spezele făcute de dânsul după ce a notificat debitorului principal reclamația pornită asupra-i. Fideiutorul are regres și pentru dobânda sumei ce a plătit, chiar când datoria nu produce dobândă, și încă și pentru daune-interese, dacă se cuvine. Cu toate acestea, dobânzile ce ar fi fost datorite creditorului nu vor merge în favoarea garantului decât din ziua în care s-a notificat plata.

Însă, ca o primă observație, recurenta nu a cerut acordarea dobânzii legale calculată la suma plătită băncii finanțatoare, pentru ca în speță să fie aplicabil alin. (3) al art. 1669, ci dobânda convențională, stabilită prin contractul de credit bancar; pe de altă parte, pentru ca aceasta să aibă dreptul să fie înscrisă la masa credală și cu suma de 25.134,62 lei, reprezentând dobânda bancară la creanța principală de 85.000 lei, care a fost plătită creditorului de fideiutor, ar fi fost imperios necesar ca partea să dovedească faptul că, potrivit contractului de garanție, avea dreptul să se subroge în locul băncii finanțatoare și pentru această sumă. Art. 1670 prevede: cauționatorul ce a plătit datoria intră în dreptul ce avea creditorul contra datornicului.

Cum recurenta nu a făcut dovada faptului că ar fi plătit băncii creditoare și dobânda bancară cu care nu a fost înscrisă la masa credală a falitei și nici nu a depus la dosar, deși instanța a citat-o cu menținea expresă în acest sens, contractul de garanție care să justifice pretențiile sale financiare, Curtea constată că în mod corect și legal practicianul nu i-a acceptat suma de 25.134,62 lei.

Cu toate acestea, recursul său este fondat, întrucât în mod greșit judecătorul-sindic i-a respins contestația la tabelul preliminar în privința taxei judiciare de timbru de 120 lei și a timbrului judiciar de 0,3 lei, aferente cererii de creanță, pentru că, de vreme ce legea impune ca orice declarație de creanță să fie timbrată, creditorii ale căror cereri sunt admise nu mai au nicio posibilitate legală să își recupereze sumele achitate cu titlu de taxe de timbru, ceea ce nu este echitabil, asemenea sume fiind imputabile, în cele din urmă, tot debitorului aflat în procedura insolvenței.

garanții

Calitate procesuală activă pentru declararea căii de atac a recursului în procedura insolvenței. Creditor salarial ce nu figurează în tabelul definitiv al creanțelor

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Ploiești, decizia civilă nr. 5416 din 21 noiembrie 2012.
INDEXAREA INSTANȚEI	insolvență, contestație, recurs
CUVINTE-CHEIE	calitate procesuală activă, procedura insolvenței, creditor salarial, plan de reorganizare
REFERINȚE	Legea nr. 85/2006 art. 73; art. 100 alin. (5), art. 10 pct. b); Legea pieței de capital nr. 297/2004 art. 2 pct. 16 lit. B). Tribunalul Prahova, sentința civilă nr. 1272 din 6 iulie 2012.
SITUAȚIA DE FAPT	Recurenta, salariat al creditorului, invocă faptul că în virtutea calității sale de creditor salarial administratorul judiciar avea obligația să o înscrie în tabelul preliminar și definitiv al creditorilor.
PROBLEMELE DE DREPT	 Are calitate procesuală activă pentru declararea căii de atac a recursului în procedura insolvenței un creditor salarial ce nu figurează în tabelul definitiv al creanțelor?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Persoana care nu figurează în tabelul definitiv al creditorilor debitoarei nu are calitate de creditor în cauză, astfel încât nu justifică nici calitatea procesuală activă pentru promovarea căii de atac a recursului. Creditorul salarial omis a fi trecut în tabelul creanțelor avea posibilitatea contestării acestuia, simpla calitate de creditor salarial neoferindu-i calitate procesuală activă în recurs.
MOTIVELE INSTANȚEI	Potrivit art. 3 pct. 8 din Legea nr. 85/2006, creditorul îndreptățit să participe la procedura insolvenței este acel creditor care a formulat și i-a fost admisă, total sau în parte, o cerere de înregistrare a creanței sale pe tabelul definitiv al creanțelor contra debitorului și care are dreptul de a participa și de a vota în adunarea creditorilor, inclusiv asupra unui plan de reorganizare judiciară, de a fi desemnat în calitate de membru al comitetului creditorilor, de a participa la distribuțiile de fonduri rezultate din reorganizarea judiciară a debitorului sau din lichidarea averii debitorului, de a fi informat ori notificat cu privire la desfășurarea procedurii și de a participa la orice altă procedură reglementată de prezenta lege. Au calitate de creditori îndreptățiți să participe la procedura insolvenței, fără a depune personal declarațiile de creanță, salariații debitorului. Potrivit art. 73 din Legea nr. 85/2006, creditorul sau orice altă persoană interesată, prejudiciată în vreun fel, prin înscrierea sau neînscrierea în tabelul creanțelor, are posibilitatea contestării acestuia în termen de 5 zile de la publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență. În condițiile în care nu a valorificat această posibilitate legală, recurenta pierde calitatea de creditor îndreptățit în procedura insolvenței, în sensul dispozițiilor legale mai sus citate. Aceasta, chiar și în situația în care, în calitate sa de pretins creditor salarial „trebuia” să fie „înregistrată din oficiu” (așa cum susține aceasta) în tabelul creanțelor. De asemenea, în calea de atac a recursului au calitate procesuală și pot sta în judecată în fața instanței aceleași părți ca la judecata în fond.

Prin decizia nr. 5416 din 21 noiembrie 2012, Curtea de Apel Ploiești a admis excepția lipsei calității procesuale active a recurentei P.E. și a respins recursul acesteia, ca fiind formulat de o persoană fără calitate procesuală activă, având în vedere următoarele:

Potrivit art. 3 pct. 8 din Legea nr. 85/2006, creditorul îndreptățit să participe la procedura insolvenței este acel creditor care a formulat și i-a fost admisă, total sau în parte, o cerere de înregistrare a creanței sale pe tabelul definitiv al creanțelor contra debitorului și care are dreptul de a participa și de a vota în adunarea creditorilor, inclusiv asupra unui plan de reorganizare judiciară, de a fi desemnat în calitate de membru al comitetului creditorilor, de a participa la distribuțiile de fonduri rezultate din reorganizarea judiciară a debitorului sau din lichidarea averii debitorului, de a fi informat ori notificat cu privire la desfășurarea procedurii și de a participa la orice altă procedură reglementată de prezenta lege. Au calitate de creditori îndreptățiți să participe la procedura insolvenței, fără a depune personal declarațiile de creanță, salariații debitorului.

În speță, se invocă de către recurentă, prin motivele de recurs formulate, faptul că are calitatea de creditor salarial, iar administratorul judiciar nu a procedat la

înscrierea acesteia în tabelul preliminar și definitiv, deși avea această obligație.

Raportat la aceste susțineri, Curtea observă că legiuitorul, prin art. 73 din Legea nr. 85/2006 a conferit creditorului sau oricărei alte persoane interesate, prejudiciate în vreun fel, prin înscrierea sau neînscrierea în tabelul creanțelor, posibilitatea contestării acestuia în termen de 5 zile de la publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență.

În condițiile în care nu a valorificat această posibilitate legală, recurenta pierde calitatea de creditor îndreptățit în procedura insolvenței, în sensul dispozițiilor legale mai sus citate. Aceasta, chiar și în situația în care, în calitate sa de pretins creditor salarial „trebuia” să fie „înregistrată din oficiu” (așa cum susține aceasta) în tabelul creanțelor.

De asemenea, în calea de atac a recursului au calitate procesuală și pot sta în judecată în fața instanței aceleași părți ca la judecata în fond.

Or, în speță, recurenta nu figurează în tabelul definitiv al creditorilor debitoarei, împrejurare în raport de care Curtea, a constatat că nu are calitate de creditor în cauză, astfel încât nu justifică nici calitatea procesuală activă pentru promovarea căii de atac a recursului.

Faptul că recurenta a formulat contestație la tabelul definitiv al creanțelor nu-i conferă acesteia calitate procesuală activă pentru promovarea unei căi de atac motivată pe același considerent, respectiv a omisiunii administratorului judiciar de a trece creanța sa în tabelul creditorilor.

Mai mult, în situația în care această creanță constând în drepturi salariale, a luat naștere în timpul procedurii așa cum susține administratorul judiciar, în cauză sunt incidente dispozițiile art. 64 alin. (6) din Legea nr. 85/2006.

Potrivit acestor dispoziții legale creanțele născute după data deschiderii procedurii vor fi plătite conform documentelor din care rezultă, nefiind necesară înscrierea la masa credală.

Indiferent de situație, Curtea a reținut însă că în condițiile în care recurenta nu figurează în tabelul definitiv de creanțe, nu justifică calitate de creditor în cauză, motiv pentru care în baza art. 312 C. pr. civ. a respins recursul declarat de aceasta, ca fiind formulat de o persoană fără calitate procesuală activă.

În ceea ce privește recursurile declarat de recurenta debitoare S.C. A. I. S.R.L. și

recurenții creditorii M.L., Z.F., S.G., V.M.R., P.R., Curtea le-a analizat împreună, întrucât cuprind aceleași motive de recurs, apreciate ca nefondate pentru cele ce se vor arăta în continuare:

Astfel, așa cum rezultă din procesul-verbal al adunării creditorilor din data de 21 iunie 2012, la această adunare au participat reprezentați ai creditorilor din următoarele categorii:

- creanțe garantate Banca I-R SPA Italia Treviso – Sucursala București Agenția Brașov, creditor majoritar care a votat împotriva adoptării planului.
- creanțe bugetare – S.P.F.L. și P. Or. Predeal, care au votat în favoarea adoptării planului de reorganizare;
- creanțe chirografare – creditorii M.L., Z.F., S.G., V.M.R., P.R. care au învederat că aprobă planul de reorganizare și își exprimă acest punct de vedere chiar și în situația incidenței art. 100 alin. (5) din Legea nr. 85/2006, întrucât „prin plan primesc mai puțin decât prin faliment, imobilele rămânând în patrimoniul debitoarei, după realizarea planului și nu în patrimoniul lor”.

În conformitate cu dispozițiile art. 100 alin. (5) din Legea insolvenței, creditorii care direct sau indirect, controlează sau sunt controlați sau se află sub control comun cu debitorul, în sensul legislației pieții de capital, pot participa la ședințe, dar pot vota cu privire la plan doar în cazul în care acesta le acordă mai puțin decât ar primi în cazul falimentului.

În conformitate cu dispozițiile art. 2 pct. 16 lit. b) din Legea pieței de capital nr. 297/2004, controlul este definit ca fiind relația dintre societatea mamă și o filială sau o relație similară între orice persoană fizică sau juridică și o societate comercială; se consideră legătură strânsă și situația în care două sau mai multe persoane fizice sau juridice sunt legate permanent de una și aceeași persoană printr-o relație de control.

Astfel, așa cum rezultă din definiția controlului în sensul Legii nr. 297/2004, creditorii recurenți în calitate de asociați ai societății comerciale controlează debitoarea (deținând 100% din părțile sociale) și pot vota în favoarea planului dacă prin plan ar primi mai puțin decât în cazul falimentului.

Or, astfel cum rezultă din prognozele debitoarei cuprinse în plan, plata creanței subordonate în quantum de 4.218.738 lei s-ar putea realiza în cadrul planului de reorganizare, pe când în cazul falimentului, creanța subordonată ar rămâne neplătită în integralitatea ei.

Această situație a fost reținută, în mod corect și de către judecătorul-sindic și se poate desprinde cu ușurință din analiza planului de reorganizare, unde debitoarea a precizat valoarea activelor imobilizate (terenuri în valoare de 6.011.723 lei și clădiri în valoare de 2.065.900 lei).

Ținând cont că datoria către creditorul garantat este de peste 20 milioane lei, iar valoarea acestor active a fost estimată la peste 8 milioane lei, este evident faptul că, în ipoteza falimentului recurenții creditorii, cu o creanță subordonată nu vor fi în măsură să-și valorifice dreptul, adică să primească quantumul creanței.

Rapoartele de evaluare a bunurilor depuse în fața instanței de recurs și susținerile recurenților prin care se învederează că valoarea activelor societății este mai mare decât cea cuprinsă în plan nu pot fi avute în vedere de Curte, întrucât aceasta ar presupune o modificare a planului care nu este permisă de legiuitor în această fază procesuală.

Chiar și în situația în care Curtea ar accepta valoarea activelor mai mare, indicată de recurenți, trebuie observat că aceasta trebuia calculată la data propunerii și punerii în discuție a planului de reorganizare.

Este de observat faptul că estimările făcute de debitoare prin planul de reorganizare propus pentru a fi analizat și votat de creditorii nu au la bază un raport de evaluare, întocmit de un evaluator autorizat care să permită o evaluare corectă și precisă a tuturor activelor. Aceasta cu atât mai mult cu cât în cauză, nu au fost respectate nici dispozițiile art. 95 alin. (5) lit. d) din Legea nr. 85/2006, în sensul că nu a fost precizată valoarea estimativă ce ar putea fi primită prin distribuție în caz de faliment, valoare care se calculează, de asemenea, la data propunerii planului de reorganizare.

În acest context probator și legal, în mod corect judecătorul-sindic a apreciat că valoarea tuturor bunurilor debitoarei este de aproximativ 8 milioane lei, *singura valoare certă* care se desprindea din analiza planului de reorganizare.

În ce privește faptul că „valoarea creanțelor poate fi acoperită și din atragerea răspunderii autorității fiscale, urmare stabilirii corespunzătoare a prejudiciului cauzat debitoarei”, susținerea este nefondată și va fi censurată ca atare de Curte, în condițiile în care pretinsa creanță este incertă (făcând obiectul unui litigiu) și nu reprezintă un mijloc financiar disponibil în sensul dispozițiilor art. 95 din Legea nr. 85/2006.

Nefondată este și susținerea potrivit căreia instanța de fond a încălcat prevederile art. 101 din Legea nr. 85/2006 potrivit cărora planul de reorganizare trebuie votat de toate categoriile de creditori, cu referire la omisiunea administratorului judiciar de a convoca creditorul salariat, respectiv recurenta P.E.

Or, așa cum s-a reținut de către Curte în considerentele de mai sus, recurenta P.E. nu are calitatea de creditor îndreptățit să participe la procedura insolvenței și implicit la votarea planului, aceasta nefiind cuprinsă în tabelul definitiv al creanțelor, situație față de care la momentul convocării adunării creditorilor nu subzista în sarcina administratorului judiciar obligația de convocare a acesteia.

creditor salarial

De asemenea, faptul că recurenta P.E. a formulat contestație la tabelul definitiv al creanțelor este lipsit de relevanță juridică în cauză, întrucât legiuitorul, prin dispozițiile ce reglementează reorganizarea judiciară nu condiționează în vreun fel confirmarea sau infirmarea planului de reorganizare de soluționarea unor astfel de contestații.

În speță, judecătorul-sindic constatând față de dispozițiile art. 101 pct. B din Legea nr. 85/2006, că planul de reorganizare propus de debitoare nu poate fi confirmat, precum și faptul că termenul pentru propunerea altui plan (chiar și a celui propus de debitoare, dar neaprobat de adunarea generală) a expirat în mod corect, față de dispozițiile art. 102 alin. (3) din lege a admis cererea de infirmare a planului formulată de administratorul judiciar și a dispus începerea de îndată a procedurii falimentului în condițiile art. 107 din lege.

Desigur la momentul dezbaterilor, recurenții au pus concluzii prin care au solicitat respingerea cererii de infirmare a planului, cu toate consecințele ce rezultă din această infirmare, motiv pentru care, raportat și la dispozițiile art. 102 alin. (3) din lege, sunt la fel de neîntemeiate și susținerile recurenților în sensul că judecătorul-sindic a dispus intrarea în procedura generală a falimentului a societății debitoare fără a pune în discuția părților această stare.

Față de aceste considerente, Curtea, în baza art. 312 C. pr. civ. a respins recursurile declarate de recurenta debitoare S.C. A. I. S.R.L. Ploiești și recurenții creditorii M.L., Z.F., S.G., V.M.R., P.R., ca nefondate și a menținut sentința atacată ca fiind legală și temeinică.

Deschidere procedură insolvență împotriva unei sucursale a unei societăți comerciale ce nu își are sediul social într-un stat membru. Aplicarea Legii nr. 637/2002 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel București, decizia civilă nr. 2315 din 7 decembrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	insolvență, deschidere procedură insolvență, recurs
CUVINTE-CHEIE	drept internațional privat, procedura insolvenței
REFERINȚE	Legea nr. 85/2006 art. 29, art. 30, Legea nr. 637/2002
SITUAȚIA DE FAPT	Tribunalul București a dispus deschiderea procedurii generale a insolvenței împotriva debitoarei S.C. S Y I V T A.S. Istanbul Turcia – Sucursala București.
PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Se poate deschide procedura insolvenței împotriva unei sucursale a unei societăți comerciale ce nu își are sediul social într-un stat membru?</i>
SOLUȚIA INSTANȚEI	Sucursala unui debitor, societate comercială străină, nu poate avea capacitate procesuală întrucât nu are personalitate juridică.
MOTIVELE INSTANȚEI	Potrivit art. 1 din Legea nr. 85/2006, procedura – fie cea generală, fie cea simplificată – de insolvență se aplică următoarelor categorii de debitori aflați în stare de insolvență: societăți comerciale, societăți cooperative, organizații cooperatiste, societăți agricole, grupuri de interes economic, orice altă persoană juridică de drept privat care desfășoară activități economice, comercianți, persoane fizice, acționând individual, asociații familiale. Recurenta debitoare este o sucursală, nu este o societate comercială în sensul Legii nr. 31/1990, fiind doar o extindere a societății-mame din Turcia, sucursală care trebuie înmatriculată în Registrul Comerțului din România, dar fără ca prin aceasta legea să o asimileze unui comerciant cu personalitate proprie, ci doar din rațiuni de evidență și publicitate a limitelor împuternicirii de a purta comerț. Ca atare, coroborând dispozițiile Legii nr. 31/1990 cu cele ale Legii nr. 85/2006 privind calitatea de debitor față de care se poate deschide procedura insolvenței, recurenta nu poate avea capacitate procesuală întrucât nu are personalitate juridică, fiind o sucursală a unei societăți comerciale ce își are sediul social în afara teritoriului țării, respectiv în Turcia.

Prin sentința civilă nr. 7506 din 25 iunie 2012, pronunțată de Tribunalul București, secția a VII-a civilă, au fost respinse excepția inadmisibilității, contestațiile debitorului, fiind admise cererile creditorilor; în baza art. 33 alin. (4) din Legea nr. 85/2006 dispunându-se deschiderea procedurii generale a insolvenței împotriva debitoarei S.C. S Y I V T A.S. Istanbul Turcia – Sucursala București, numindu-se administrator judiciar provizoriu R SPRL.

Pentru a pronunța această sentință, judecătorul-sindic a reținut, în esență, următoarele:

În ceea ce privește excepțiile invocate de debitor, respectiv a inadmisibilității, lipsei calității procesuale pasive și lipsei capacității de folosință, instanța constată că debitorul este o sucursală a societății S.C. S Y I V T A.S. Istanbul Turcia, care are o persoană împuternicită în calitate de director, cu puteri depline, persoană care a și semnat contractele încheiate cu creditorii din prezenta cauză. Conform relațiilor furnizate de ORCB a fost înregistrată ca persoană juridică autorizată, cu capacitatea și folosința drepturilor sale civile, cu organe proprii de conducere, conform art. 42 C. pr. civ. În această situație se fac aplicabile prevederile Legii nr. 637/2002 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței. Conform art. 29 din această lege, se poate deschide o procedură secundară în România, dat fiind că debitorul are un sediu secundar pe

teritoriul țării noastre, iar conform art. 5 lit. A) „se consideră că o persoană juridică are sediul în România și în cazul în care are pe teritoriul țării o sucursală... sau orice entitate fără personalitate juridică”. În acest caz efectele procedurii secundare se vor limita la bunurile debitorului aflate pe teritoriul României.

Ca urmare, instanța a respins excepțiile inadmisibilității, lipsei calității procesuale pasive și lipsei capacității de folosință.

Prin sentința civilă nr. 9342 din 24 septembrie 2012, pronunțată de către aceeași instanță, s-a dispus, în baza art. 107 alin. (1) pct. D din Legea nr. 85/2006, intrarea în faliment prin procedura simplificată a aceluiași debitor, reținându-se că aceasta nu mai funcționează la sediul declarat la ORC, nu mai desfășoară activitate și nu a comunicat toate înscrisurile prevăzute de art. 28 din lege.

Împotriva ambelor sentințe arătate mai sus debitoarea a formulat recurs, solicitând admiterea recursului și modificarea hotărârilor atacate.

Motivele de recurs invocate sunt, în esență, următoarele:

Cererile de deschidere a procedurii insolvenței nu au avut ca temei de drept Legea nr. 637/2002 și nici instanța nu a pus în discuția părților incidenta în cauză a acestui act normativ, fiind astfel încălcate dispozițiile art. 129 C. pr. civ.

În mod greșit reține tribunalul că sucursala este persoană juridică urmare a înregistrării la Registrul Comerțului în condițiile în care, potrivit art. 43 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 sucursalele nu au personalitate juridică.

Potrivit art. 3 pct. 5 din Legea nr. 85/2006, debitor în cadrul acestei proceduri este persoana fizică sau persoana juridică de drept privat care face parte din una dintre categoriile prevăzute la art. 1 din lege, conform acestor dispoziții legale, condiția esențială pentru admisibilitatea cererii de deschidere a procedurii fiind ca debitorul să aibă personalitate juridică.

În consecință, susține recurenta, sucursala nu poate constitui subiect al procedurii instituite de Legea nr. 85/2006, deschiderea procedurii insolvenței făcându-se asupra societății-mame, sucursala neavând calitate procesuală pasivă.

Prin întâmpinarea depusă, intimata-creditoare ABS A T Ltd STI solicită respingerea recursurilor ca nefondate.

Analizând actele dosarului, motivele de recurs invocate, Curtea constată că recursul este fondat, pentru următoarele considerente:

Intimații creditorii au solicitat deschiderea procedurii insolvenței față de recurenta debitoare, cererile acestora fiind întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 85/2006, procedura – fie cea generală, fie cea simplificată – de insolvență se aplică următoarelor categorii de debitori aflați în stare de insolvență: societăți comerciale, societăți cooperative, organizații cooperatiste, societăți agricole, grupuri de interes economic, orice altă persoană juridică de drept privat care desfășoară activități economice, comercianți, persoane fizice, acționând individual, asociații familiale.

Recurenta debitoare este o sucursală, nu este o societate comercială în sensul Legii nr. 31/1990, fiind doar o extindere a societății-mame din Turcia, sucursală care trebuie înmatriculată în Registrul Comerțului din România, dar fără ca prin aceasta legea să o asimileze unui comerciant cu personalitate proprie, ci doar din rațiuni de evidență și publicitate a limitelor împuternicirii de a purta comerț.

Sucursala este integrată organic societății fondatoare de care este dependentă nu doar economic, dar și juridic.

Potrivit art. 43 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 sucursala este un dezmembrământ fără personalitate juridică al societății comerciale, ca atare nu poate sta în nume propriu în judecată, neavând capacitate de folosință.

Ca atare, coroborând dispozițiile Legii nr. 31/1990 cu cele ale Legii nr. 85/2006 privind calitatea de debitor față de care se poate deschide procedura insolvenței, recurenta nu poate avea capacitate procesuală întrucât nu are personalitate juridică, fiind o sucursală a unei societăți comerciale ce își are sediul social în afara teritoriului țării, respectiv în Turcia.

Judecătorul-sindic a reținut aplicabilitatea în cauză și a dispozițiilor Legii nr. 637/2002.

Legea nr. 637/2002 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței stabilește în art. 2 situațiile în care dispozițiile sale sunt aplicabile:

- în cazul în care este solicitată asistență în România de către o instanță străină sau de către un reprezentant străin, în legătură cu o procedură străină de insolvență;
- cazul în care este solicitată asistență într-un stat străin în legătură cu o procedură de insolvență ce se desfășoară conform Legii nr. 85/2006;

- în cazul desfășurării concomitente a unei proceduri străine de insolvență și a unei proceduri române de insolvență referitoare la același debitor;
- în cazul în care creditorii sau alte persoane interesate dintr-un stat străin sunt interesate să solicite deschiderea în România a procedurii prevăzute de Legea nr. 85/2006 sau să participe în cadrul unei proceduri deschise.

Legea nr. 637/2002 stabilește, în principal, atribuții referitoare la recunoașterea procedurilor străine și cooperarea cu instanțele străine.

Este reglementată și situația în procedurile de insolvență se desfășoară concomitent, însă în anumite condiții.

sucursală

Astfel, potrivit art. 29 din lege, deschiderea procedurii prevăzută de Legea nr. 85/2006 poate fi realizată pe teritoriul României însă numai după recunoașterea unei proceduri străine principale față de același debitor și numai în măsura în care acesta are un sediu în România.

De asemenea, art. 30 reglementează cazul în care o procedură străină se desfășoară concomitent cu procedura prevăzută de Legea nr. 85/2006.

Niciuna dintre aceste ipoteze nu poate fi reținută în speță.

Deși intimata ABS A T Ltd STI susține că față de societatea-mamă din Turcia s-a deschis procedura insolvenței, depunând la dosar un înscris potrivit căruia la data de 15 iunie 2010 față de S.C. S Y I V T A.S. s-a dispus lichidarea simplă, în lipsa unei hotărâri de recunoaștere a acestei proceduri străine nu pot fi aplicabile dispozițiile art. 29 din Legea nr. 637/2002.

În consecință, doar în condițiile art. 29 și art. 30 din Legea nr. 637/2002 (neîndeplinite în cauză) procedura ar putea fi deschisă în România, însă numai ulterior recunoașterii unei proceduri străine principale îndreptată împotriva societății comerciale mamă din Turcia, iar efectele unei astfel de proceduri secundare ar urma să se limiteze, de principiu, doar la bunurile situate pe teritoriul statului român.

Având în vedere cele reținute mai sus, Curtea apreciază că față de recurentă nu poate fi deschisă procedura insolvenței în România, nici în temeiul Legii nr. 85/2006 întrucât nu poate fi subiect al acestei proceduri, nici în temeiul Legii nr. 637/2002, nefiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 29 și art. 30, motiv pentru care în temeiul art. 312 alin. (1) C. pr. civ. raportat la art. 304 pct. 8 și 9 C. pr. civ. a admis recursurile, a modificat sentințele atacate în sensul admiterii contestațiilor debitoarei și respingerii cererilor creditorilor privind deschiderea procedurii, ca nefondate.

Admiterea recursului declarat împotriva sentinței nr. 934 din 24 septembrie 2012 prin care s-a dispus trecerea debitoarei la procedura simplificată a falimentului este subsecventă recursului declarat împotriva sentinței nr. 7506 din 25 iunie 2012 având ca obiect însăși deschiderea procedurii generale a insolvenței.

Decizie de sancționare disciplinară cu avertisment scris. Inaplicabilitatea sancțiunii nulității absolute pentru absența mențiunii privitoare la motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 550 din 20 martie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	dreptul muncii, contestație, recurs
CUVINTE-CHEIE	sancționare disciplinară, cercetare disciplinară prealabilă, nulitatea absolută a deciziei de sancționare, avertisment scris
REFERINȚE	Codul muncii art. 251 alin. (1), art. 252 alin. (2) lit. c), art. 248 alin. (1) lit. a) Tribunalul Timiș, sentința civilă nr. 3264 din 22 noiembrie 2012
SITUAȚIA DE FAPT	Intimatul a fost sancționat disciplinar cu avertisment scris, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. a) C. muncii. Angajatorul a efectuat cercetarea disciplinară iar decizia de sancționare nu cuprinde motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile.
PROBLEMELE DE DREPT	 Dacă cercetarea disciplinară prealabilă nu este obligatorie, este lovită de nulitate absolută o decizie de sancționare, care nu cuprinde motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de către salariat?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Dacă angajatorul a efectuat cercetarea disciplinară prealabilă a salariatului, deși aceasta nu era obligatorie conform art. 251 alin. (1) C. muncii, neindicarea motivelor pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile nu atrage nulitatea absolută a deciziei de sancționare a salariatului cu sancțiunea disciplinară a avertismentului scris
MOTIVELE INSTANȚEI	Dacă, potrivit art. 251 alin. (1) C. muncii, cercetarea disciplinară prealabilă a salariatului nu a fost obligatorie, decizia de sancționare disciplinară nu trebuie să cuprindă mențiunea indicată la art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii, iar absența acestei mențiuni nu se sancționează cu nulitatea absolută a deciziei de sancționare disciplinară. Aceeași interpretare a art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii se impune și în situația în care angajatorul a efectuat cercetarea disciplinară prealabilă a salariatului deși aceasta nu era obligatorie, conform art. 251 alin. (1) C. muncii, astfel încât neindicarea motivelor pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile nu atrage nulitatea absolută a deciziei de sancționare a salariatului cu sancțiunea disciplinară a avertismentului scris.

Prin decizia nr. 113 din 24 iulie 2012, pârâta a procedat la sancționarea disciplinară a reclamantului.

Potrivit art. 251 alin. (1) C. muncii, sancțiunea avertismentului scris se aplică fără derularea procedurii cercetării disciplinare. Aceste dispoziții legale nu împiedică angajatorul să efectueze cercetarea disciplinară dacă dorește, cum s-a întâmplat în speță.

Dacă angajatorul optează pentru efectuarea cercetării disciplinare, el are obligația de a respecta prevederile legale care reglementează desfășurarea întregii proceduri, ce reprezintă garanții ale respectării dreptului la apărare al salariatului, iar nu să le aplice parțial.

Pe cale de consecință, decizia de sancționare trebuie să respecte cerințele de validitate impuse de art. 252 alin. (2) C. muncii, aceasta procedură neputând fi aplicată pro parte de către angajator, în funcție de propriul său interes.

Din analiza deciziei de sancționare, rezultă că ea nu cuprinde motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile, cerința a cărei omisiune atrage nulitatea actului emis în aceste condiții raportat la art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâta, solicitând admiterea recursului și modificarea în tot a hotărârii recurate, în sensul respingerii acțiunii reclamantului.

În motivarea recursului se arată, în esență, că, prin decizia nr. 113 din 24 iulie 2012, intimatul a fost sancționat disciplinar cu avertisment scris, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. a) C. muncii.

Deși, art. 251 alin. (1) C. muncii menționează expres că sancțiunea avertismentului scris se aplică fără derularea procedurii cercetării disciplinare, conducerea societății a dat posibilitatea intimatului să se apere, astfel încât acesta a expus atât în scris, cât și verbal toate apărările în favoarea sa, fiind asistat, la cererea lui, de către un reprezentant al Sindicatului Liber „16 Decembrie 1989” Timișoara.

Din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 251 alin. (1) cu cele ale art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii, rezultă că decizia de sancționare trebuie să cuprindă motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile doar pentru sancțiunile în cazul cărora cercetarea disciplinară este obligatorie. Or, în cazul aplicării sancțiunii disciplinare a avertismentului scris cercetarea disciplinară nu este obligatorie.

În drept, se invocă dispozițiile art. 304 pct. 9 C. pr. civ.

Intimatul a depus concluzii scrise, prin care solicită respingerea recursului ca nefondat.

Examinând recursul prin prisma motivelor invocate, a probelor administrate în cauză și a dispozițiilor art. 304 pct. 9 coroborate cu cele ale art. 304¹ C. pr. civ., Curtea constată că este întemeiat pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Prin acțiunea pendinte, reclamantul a contestat decizia nr. 113 din 24 iulie 2012, emisă de către Directorul general al SN Aeroportul Internațional Timișoara Traian Vuia S.A. Ghiroda, solicitând anularea acesteia cu consecința înlăturării sancțiunii disciplinare a avertismentului scris aplicată reclamantului.

Instanța de fond a reținut, în mod greșit, prin hotărârea recurată, că decizia contestată este lovită de nulitate absolută, în temeiul art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii, dat fiind că nu cuprinde motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de către salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile.

Conform art. 251 alin. (1) C. muncii, „sub sancțiunea nulității absolute, nicio măsură, cu excepția celei prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. a), nu poate fi dispusă mai înainte de efectuarea unei cercetări disciplinare prealabile”. Art. 248 alin. (1) lit. a) C. muncii reglementează sancțiunea disciplinară a avertismentului scris. Reglementarea cercetării disciplinare prealabile a avut ca scop prevenirea unor măsuri abuzive, nelegale sau netemeinice dispuse de către angajator.

Prin urmare, raportat la dispozițiile legale citate anterior, dacă regulamentul de ordine interioară sau contractul colectiv de muncă aplicabil nu prevede obligativitatea angajatorului de a efectua cercetarea disciplinară prealabilă indiferent de sancțiunea disciplinară aplicată, acesta nu are obligația efectuării unei cercetări disciplinare prealabile în cazul în care aplică salariatului, pentru abaterea disciplinară săvârșită, sancțiunea disciplinară a avertismentului scris. Având în vedere că sancțiunea disciplinară a avertismentului scris este cea mai ușoară sancțiune disciplinară ce poate fi aplicată unui angajat în ipoteza săvârșirii unei abateri disciplinare, legiuitorul a apreciat că, în cazul aplicării ei, nu este

necesară cercetarea disciplinară prealabilă a angajatului, însă angajatorul poate efectua cercetarea disciplinară prealabilă și într-o asemenea ipoteză.

În ipoteza în care angajatorul efectuează cercetarea disciplinară prealabilă, deși nu are o obligație legală în acest sens, nu se impune constatarea nulității absolute a deciziei de sancționare disciplinară emisă cu nerespectarea dispozițiilor legale privitoare la această cercetare, întrucât o astfel de sancțiune ar fi excesivă în condițiile în care legiuitorul nu a reglementat sancționarea angajatorului cu nulitatea absolută a deciziei de sancționare disciplinară în absența cercetării disciplinare prealabile, iar angajatorul a dat dovadă de bună-credință, conform art. 8 alin. (1) C. muncii, permițând salariatului să-și formuleze apărarea și să fie asistat de către un reprezentant al sindicatului al cărui membru este, în scopul aflării adevărului și stabilirii temeinice a existenței unei abateri disciplinare a acestuia, cu toate că nu avea o îndatorire legală în acest sens.

Art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii dispune că: „sub sancțiunea nulității absolute, în decizie se cuprind în mod obligatoriu: ... motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile sau motivele pentru care, în condițiile prevăzute la art. 251 alin. (3), nu a fost efectuată cercetarea”.

Din modul de redactare al art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii rezultă că incidența sancțiunii nulității absolute, reglementată de acest text legal, trebuie apreciată prin raportare la dispozițiile art. 251 C. muncii.

Dacă, potrivit art. 251 alin. (1) C. muncii, cercetarea disciplinară prealabilă a salariatului nu a fost obligatorie, decizia de sancționare disciplinară nu trebuie să cuprindă mențiunea indicată la art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii, iar absența acestei mențiuni nu se sancționează cu nulitatea absolută a deciziei de sancționare disciplinară. Aceeași interpretare a art. 252 alin. (2) lit. c) C. muncii se impune și în situația în care angajatorul a efectuat cercetarea disciplinară prealabilă a salariatului deși aceasta nu era obligatorie, conform art. 251 alin. (1) C. muncii, astfel încât neindicarea motivelor pentru care au fost înlăturate apărările formulate de salariat în timpul cercetării disciplinare prealabile nu atrage nulitatea absolută a deciziei de sancționare a salariatului cu sancțiunea disciplinară a avertismentului scris.

În speță, pârâta a efectuat cercetarea disciplinară prealabilă a salariatului reclamant, deși a aplicat, prin decizia contestată, sancțiunea disciplinară a avertismentului scris.

Din considerentele expuse anterior rezultă că hotărârea recurată a fost dată cu aplicarea greșită a legii, fiind incident motivul de recurs reglementat de art. 304 pct. 9 C. pr. civ.

Pe cale de consecință, în temeiul art. 312 alin. (1) – alin. (3) și alin. (5) C. pr. civ., va admite recursul pârâtei ca fiind întemeiat și va casa hotărârea recurată cu trimiterea cauzei la Tribunalul Timiș spre soluționare în fond, întrucât prima instanță nu s-a pronunțat asupra fondului pricinii.

ABONAMENTE

Abonează-te acum la **Monitorul Jurisprudenței™** pe 6 luni* și primești a 7-a lună gratuit**!

- Abonamente disponibile – Semestrul II 2013 (14 apariții) 120 lei (TVA inclus)
Anual 2013-2014 (26 apariții) 200 lei (TVA inclus)

PENTRU A TE ABONA:

- **Intră pe situl** WoltersKluwer.ro/monitorul-jurisprudentei, selectează Abonament Monitorul Jurisprudenței – Semestrul II 2013 și urmează instrucțiunile din site

sau

- **Sună la telefon** 031 224 4184 și consultantul nostru te va ajuta să contractezi abonamentul pe loc

sau

- **Trimite un fax** cu subiectul *Abonament Monitorul Jurisprudenței* la numărul 031 224 4101 și indică datele tale de contact

sau

- **Trimite un email** cu subiectul *Abonament Monitorul Jurisprudenței* la adresa abonamente@wkro.ro și noi te vom contacta pentru a finaliza abonarea

Plățile se pot efectua online folosind cărțile de credit majore sau prin transfer bancar în contul S.C. Wolters Kluwer România SRL, deschis la Citibank Europe plc, sucursala România, nr. cont: RO88 CITI 0000 0007 2455 0002 (Cod fiscal RO8451308). Vă rugăm specificați că suma reprezintă „Plată abonament *Monitorul Jurisprudenței*”.

Detalii și informații privind publicațiile Wolters Kluwer găsești pe WoltersKluwer.ro

* iulie-decembrie 2013

** iunie 2013

Director General

Wolters Kluwer România: **Dan STOICA**

Senior Publisher Reviste

Wolters Kluwer România: **Costel POSTOLACHE**

Coordonator reviste: **Alina CRĂCIUN**

DTP: **Marieta ILIE**

Wolters Kluwer România este o **editură de prestigiu recunoscut** – certificată CNATDCU – și parte a grupului multinațional Wolters Kluwer, un furnizor global de informații, software și servicii pentru profesioniștii din domeniul juridic, financiar și de sănătate. Publicațiile Wolters Kluwer România sunt indexate în baze de date internaționale (ProQuest, EBSCO, HeinOnline).

Copyright © 2013 – Toate drepturile rezervate Editurii Wolters Kluwer România. Nicio parte din această publicație nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă prin niciun mijloc electronic, mecanic, de fotografiere, de înregistrare sau oricare altul fără permisiunea anterioară în scris a editorului, cu excepția cazului în care se citează pasaje în lucrări științifice și celelalte excepții permise de Legea nr. 8/1996, privind dreptul de autor și drepturile conexe, la articolele 33, 34, 35, 36.